

UNIVERSITAS

Norges største studentavis | årgang 71, utgave 13 | www.universitas.no | onsdag 3. mai 2017

REMSKRITTSPARTIET I AKADEMIA:

MINORITETEN

INGEN

HJELPER

**Nesten ingen norske forskere stemmer Frp.
Frp-studenter føler seg mobbet og ekskludert.
Hvorfor frastøter Frp og akademia hverandre?**

Nyhetsreportasje side 10, 11, 12, 13, 14 og 15

redaktør: **Torgeir Mortensen**
torgeirm@universitas.no 454 72 320

nyhetsleder: **Birk Tjeldflaat Helle**
birkth@universitas.no 988 51 171

fotosjef: **Adrian Nielsen**

desksjef: **Lise Blekastad**

nettredaktør: **Sondre Myhre**

magasinredaktør: **Signe Rosenlund-Hauglid**

MENINGER

Gi oss flere Frp-forskere!

Ideologisk mangfold er livsviktig for forskningen og universitetet vil ha godt av flere Frp-forskere.

Dette er situasjonen i dag: Forskere ligger langt, langt til venstre for resten av befolkningen. Ifølge en undersøkelse fra før påske, stemmer kun ett prosent av medlemmene av Forskerforbundet på Fremskrittspartiet. Totalt får regjeringspartiene ti prosent av forskerstemmene. Ellers i befolkningen er tilslutningen 37 prosent.

Det er et problem som bør adresseres. Både på grunn av forskningens legitimitet utad, men også på grunn av forskningen selv.

Ideologi påvirker hvilke spørsmål en forsker er interessert i. Et større politisk mangfold på universitetet vil derfor føre til mer variert forskning.

Dessuten har alle forskningsartikler godt av å bli imøtegått av forskere som tenker annerledes enn forfatterne. Lik folk flest er nemlig forskere feilbarlige. Hjernene deres er et salig kaos utsatt for en rekke kognitive feilslutninger. Dessuten lider de av noe som i psykologien kalles *confirmation bias*. Det vil si at selv forskere har en klar tendens til å legge vekt på statistikk og forskningsfunn som støtter egne syn. Funn som ikke støtter deres politiske overbevisning blir fortere glemt.

Det betyr at to etterrettelige forskere med ulik politisk tilhørighet kan lande på forskjellige konklusjoner selv om utgangspunktet er likt.

Uten et intellektuelt mangfold dør akademia. Det skaper ekkokamre, samtidig som dårlige argumenter og premisser blir stående uimotsagt. Selv dårlige motargumenter kan være verdifullt fordi det får oss til å granske det vi ellers ville tatt for gitt.

Selvfølgelig finnes det mange måter å skape et intellektuelt mangfold på. I tillegg til ulike ideologiske syn, tjener det forskningen å samle forskere fra ulike fagtradisjoner og metodebakgrunner.

I ukens avis forteller professor Torkel Brekke at han frykter at høyreside-velgere mister tilliten til norsk forskning. Dersom vi skal unngå at forskning blir sett på som venstrevridde meninger må akademia legge til rette for mer politisk mangfold.

Universitas er en avis for og av studenter. Universitas er et nyhets- og debattorgan for lærestedene tilknyttet Studentsamskipnaden i Oslo og Akershus (SiO). Universitas skal drive kritisk og uavhengig journalistikk, og være partipolitisk nøytral. Universitas arbeider etter Vær Varsom-plakatens regler for god presseskikk. Den som mener seg rammet av urettmessig omtale oppfordres til å kontakte redaksjonen.

Daglig leder: **Joakim Stene Preston**
j.s.preston@universitas.no 22 85 33 36

Annonseansvarlig: **Geir Dorp**
geir.dorp@universitas.no 22 85 32 69

Besøksadr.: **Moltke Moes vei 33**

Postadr.: **Boks 89 Blindern, 0314 Oslo**

Epost: **universitas@universitas.no**

Web: **www.universitas.no**

SiO fører studentene bak lyset. Nå må «supermannen» Velferdstinget være den helten studentene trenger.

\$iOs nyttige idioter

Kommentar

Runa Fjellanger, journalist i Universitas

Studentsamskipnaden i Oslo og Akershus (SiO) har et edelt mål: å gjøre *alle* studenter hverdag bedre. Men noe er pill råtten i SiO-ledelsen. Forrige uke avslørte Universitas at 13,2 millioner av semesteravgiften fra 2016 havnet i SiOs egenkapital. Velferdstinget (VT), som passer på SiOs pengebruk for studentene, har verken godkjent eller blitt informert om dette.

Forrige høst var det trykket stemning på Velferdstingets tildelingsmøte. Hvert år deles det ut penger til blant annet Radio Nova, Det Norske Studentersamfund, Oslostudentens Idrettsklubb, Juss-Buss og Universitas. Ingen av søkerne fikk full pott, selv om mange av dem er svært presset økonomisk. Den angivelige grunnen var enkel: det var rett og slett ikke nok penger, selv om semesteravgiften var økt og SiO Bolig, Trening og Helse går så det suser.

VT-leder Aleksander Gjosæter fortalte da at de

hadde fått sterke signaler fra SiO om å ikke søke om mer penger, og de fryktet at kuttene vil bli dramatiske dersom de søkte om mer. I salen satt fem mennesker som kunne rettet opp dette inntrykket: studentrepresentantene fra SiO hovedstyre, inkludert nåværende styreleder, og Oslos kanskje mektigste student, Gabrielle Legrand Gjerdsset. Hun informerte aldri om at SiO hadde et titalls ekstra millioner å rutte med – og fint kunne tilby søkerne full pott, et beløp på til sammen 1.175.000 kroner.

Et halvt år senere er Gjerdsset åpenbart fornøyd med avgjørelsen. Gjerdssets ambisjon er at de 13 millionene skal brukes til egenkapital for å

finansiere lån til studentboliger. Velferdstinget er uenige: «Vi mener at semesteravgiften i så stor grad som mulig bør komme dagens studenter til gode», sa Gjosæter da han fikk høre om SiOs egenkapitalkupp. Ikke bare bør SiO og Gjerdsset lytte til Gjosæter, de er nødt til å høre på

Velferdstinget. I stedet bedrar de studentene for viktig informasjon og penger som kunne styrket dagens studenttilbud.

Studentboliger er først og fremst et gode for de som selv bor i en – noe som gjelder et mindretall av studentene. Gjerdssets boliglån vil kun komme

«Er det dette semesteravgiften min går til?»

Arkivaren

Historiske skråblikk, av og på (Mads) Randen

Momsen er arbeidernes fiende

«I anledning 1. mai tok arkivaren turen til Youngstorget. Det var et skuffende syn. Studentene som var der hadde ingenting til felles med arbeiderne, og gledet seg utelukkende til å drikke øl senere på kvelden. Arkivaren ser med lengsel tilbake til en tid der arbeidere og studenter sto side om side i «kamp mot momsen» i 1969. Det er ingenting som forener mer enn kampen mot momsen. Og når Universitas, i samme oppslag, ikke bare kan oppfordre til «Norge ut av NATO», men dundrer til med «NATO ut av Norge», da er 1. mai komplett.

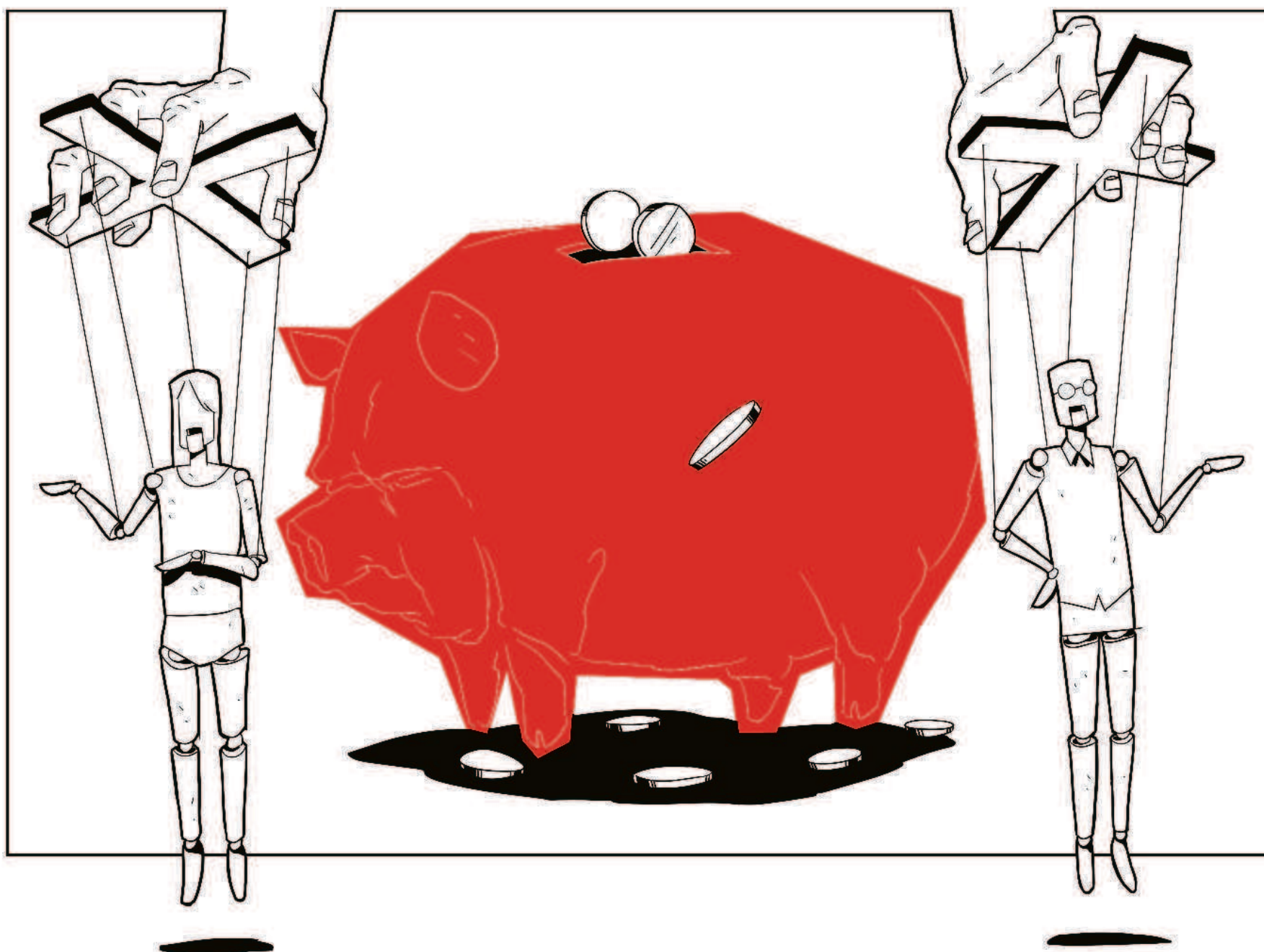
Universitas nr.7/8, 1969

Røyk røykerne ut!

«Noen ganger må man bare ta seg en sigg. Det er imidlertid ikke alltid like populært hos alle. I 2010 ble et medlem av hovedstyret i Det Norske Studentersamfund (DNS), og tre andre med usikker tilknytning til DNS, utestengt for å røyke inne på Chateau Neuf. På tross av at DNS hadde nedfelt et nytt regelverk som forbød røyking, ble fristelsen for stor for de fire musketterer. Det er lettere å be om tilgivelse enn tillatelse. Vanligvis.

Universitas nr.2, 20. januar 2010

ILLUSTRASJON: SIMEN AUGUST ASKELAND

fremtidige studenter til gode. Uansett hvor mange ganger du roper «bolig, bolig, bolig» er det ikke til å komme fra at annen studentvelferd er like viktig. Velferdstingets søkere som studentmedier, idrettsklubber og Juss-Buss er organisasjoner som bidrar til et bedre, sosialt og variert studentliv.

Man kunne løst dette veldig enkelt. Velferdstinget kunne søkt om bare litt over én million mer. Da kunne de gitt alle søkerne det de ba om, i stedet for å avvise organisasjoner som sårt trenger støtte. Med litt høyere søkersum ville SiO

likevel sittet igjen med litt over 12 millioner som kunne gått rett i egenkapitalkassa.

SiOs arroganse overfor studentene og Velferdstinget er mildt sagt provoserende. Men nesten like ille er det at Velferdstinget stadig ikke tar hintet. «Studentenes supermann», som VT-leder Gjørseter kaller dem, er gang på gang Studentsamskipnadens nyttige idioter. Og det er lite hjelp å få fra Gjørseter – som fremstår kjøpt og betalt av SiO. Er det dette semesteravgiften min går til?

Likevel finnes det håp. Velferdstinget gjorde et godt valg da de tidligere i år reverserte vedtaket om SiO-boliger på studentidrettens fotballbane. OSI-leder Marlene Persson sa hun håpte at det var starten på et velferdsting som kan være studentenes stemme mot SiO, ikke omvendt. Hun har helt rett: Velferdstingets lojalitet skal ligge hos studentene, ikke hos pengesekken SiO. Studentene har bruk for en vaktbikkje, ikke en lapdog.

debatt@universitas.no

Øyeblikket

av Hanne Marie Lenth Solbø

Kondomguden: Makerere University i Uganda har et tydelig kristent standpunkt. Likevel står kunststudentenes egen tolkning av Gud midt på campus. – Professorene gidder ikke å bry seg, sier tidligere student Frank Kyoogyo.

UNIVERSITAS

Tips oss

**tips@
universitas.no**

Følg oss

På papir hver onsdag,
på nett hele tiden:

www.universitas.no

facebook.com/UniversitasOslo

twitter: **@universitas_no**

instagram: **universitas_offisiell**

For oppdaterte studentnyheter.

Her lages SiO-kaffen – for én krone timen

nyhetsleder: **Birk Tjeldflaat Helle**
birkth@universitas.no 988 51 171

NYHET

Stiller krav om miljø og etikk

SIO-KAFFEN: Etter forrige ukes sak om SiOs påskekaffe har SiO Mat og Drikke gått inn i en dialog med leverandøren Solberg & Hansen for å se om alt er på stell.

«Solberg & Hansen opplyser om at de jobber systematisk for å sikre at deres kaffe er etisk forsvarlig produsert,» skriver administrerende direktør Steffen H. Greff til Universitas, som understre-

ker at SiO stiller krav om miljø og etikk.

«Dette er også gjort i Rwanda, der Solberg & Hansen tidligere har vært på befaring hos sine samarbeidspartnere i området. Solberg & Hansen har nå spesifikt bedt den lokale eksportøren igjen gjøre en grundig kontroll av arbeidernes faktiske arbeidsforhold og at deres rettigheter er ivaretatt på en god måte,» fortsetter han.

SKJERMDUMP: UNIVERSITAS NR. 12, 2017

BRUKER MILLIONER PÅ PR:

— Studentmarke

BI og Høyskolen Kristiania bruker over 20 millioner kroner på å friste studenter. Ifølge PR-byrået Siste Skrik er konkurransen om de beste studentene knalltøff.

Markedsføring

tekst Knut Arne Oseid

– Det er en beinhard konkurranse. Millionsommene til Handelshøyskolen BI og Høyskolen Kristiania viser hvor stor kampen om de beste og riktige studenter er, sier Elizabeth Hartmann, daglig leder og rådgiver i Siste Skrik Kommunikasjon.

Hun har jobbet med markedsføring av høyere utdanningsinstitusjoner, blant annet UiO og UiT. Målet til skolene er å få fått i de «riktige» studentene.

– Da blir institusjonene rangert bedre og får styrket image. Slik blir markedsføringen en investering i omdømme og fremtiden for utdanningsinstitusjonen.

Private aktører som BI og Høyskolen Kristiania betaler klart mest for å profilere seg selv. BI har for eksempel fått skuespilleren Petter Stormare til å snakke fram skolen og Høyskolen Kristiania betaler for vindmaskiner i sin «bli attraktiv»-kampanje.

Dyrere å selge HiOA

De offentlige institusjonene er mer beskjedne. UiO bruker rundt 3 millioner kroner mens HiOA, med 9000 færre studenter, ser seg nødt til å bruke 5,3 millioner på markedsføring. Tidligere i år skrev Khrono at HiOA har brukt 800 000 kroner bare på et eventuelt navnebytte dersom de får innvilget universitets-søknaden sin.

Variasjonen i de ulike markedsføringsbudsjettene handler først og fremst om nødvendigheten av å drive reklame, forklarer PR-eksperten.

– Det handler om attraktivitet, og hvor lettsolgt produkt du har. Tallene antyder jo at HiOA må bruke mer penger enn UiO for å gjøre seg attraktive for de riktige studentene. UiO selger lettere en studieplass enn høyskolen, sier Hartmann, som forteller at UiOs målgruppe kjenner institusjonen godt, noe som gjør markedsføringen deres mye lettere.

PR-eksperten peker på høyskolens brede fagkrets og nødvendigheten av måtte løfte fram flere typer studier som mer kostnadskrevende.

– Mens UiO markedsfører seg mer overordnet, må høyskolen i større grad selge én og én studieretning. Det er mye dyrere.

Internasjonal konkurranse

BI bruker rundt 18 millioner kroner i året på ren annonsering av heltidsstudier. Arne Wellberg, markedssjef ved Handelshøyskolen BI, sier de satser tungt i det utenlandske markedet.

– I en tøff nasjonal og internasjonal konkurranse om å tiltrekke seg de beste studentene, er det viktig for BI å være bredt tilstede i

ulike kanaler for å kommunisere hva BI tilbyr av studier, sier Wellberg.

Etter tidligere fusjoneringsprosesser har Westerdals Oslo Act og Høyskolen Kristiania brukt mye markedsføringspenger på å bygge nye visuelle profiler. Nå skal disse igjen fusjoneres sammen.

– Vi har gjort viktige investeringer i forbindelse med fusjonen for to år siden. Men en viktig del av vår markedsføring er våre egne, fornøyde studenter, sier Westerdals kommunikasjonssjef Vibecke Osfoss.

25 MILLIONER

Høyskolen
Kristiania

21,6 MILLIONER

3,1 MILLIONER

Dyrt å drite seg ut

Hartmann påpeker at alle utdanningsinstitusjoner er helt avhengig av reklame og markedsføring for å fylle opp studieplassene sine.

– Institusjonene har ikke råd til å sove i timen. Det er knalltøff konkurranse og kjøpers marked. Studentene er en svært kritisk gruppe og må overbevises før de tar valget sitt. Vi må ikke glemme at valg av studiested er et av studentenes aller viktigste valg å ta, sier hun.

Markedsføringsbudsjettene kan også rette opp et svekket omdømme.

– Det straffer seg å drite seg ut. For eksempel ga Westerdals-sakene skolen en ripe i lakken. Men det hadde vært langt verre

Lærestedenes markedsføringsbudsjett 2016

- HiOA: 5 336 141 kroner
- UiO: 3 114 430 kroner
- Westerdals Oslo Act: 13 097 000 kroner i 2016
- Arkitekt- og designhøgskolen i Oslo: Mindre enn 100 000 kroner
- Norges Musikkhøgskole: 395 000 kroner
- Politi- og rettsvitenskapshøgskolen: 1 350 000 kroner
- Norges idrettshøgskole: 435 000 kroner

om skaden handlet om det faglige studietilbudet enn om økonomiske og administrative forhold, forklarer Hartmann.

universitas@universitas.no

Vil fire kravet

FIRERKRAVET: Pedagogikkstudentene hadde i helgen sitt landsmøte. De diskuterte ønsket om krav til master for ledere i barnehagene, og at lærerstudenter må ha fire i snitt for å komme inn på utdanningen. Dette melder Khrono. Regjeringen har signalisert at de vurderer å innføre fagspesifikke firerkrav i både engelsk og norsk.

Påtroppende leder i Pedagogikkstudentene, Hedda Eia Vestad, sier til Khrono at deres krav vil gjøre at studenter som har ønske om å bli for eksempel mattelærer, skal kunne komme inn selv om de ikke har fire i fag som norsk eller engelsk. Vestad overtar som leder 1. juli.

Fant kreftfremkallende stoffer

ASBESTFUNN: Under oppussing ved Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet (NTNU) er det avdekket en rekke asbestforekomster. Universitetsavisa skriver at det kreftfremkallende stoffet er funnet på NTNUs lokaler i Agdenes, på Sentralbygg 1 og i Elektrobygget på Gløshaugen og ved Marinteknisk avdeling på Tyholt.

Eiendomssjef ved NTNU, Linda Burheim, forteller at det kan være asbest i alle bygg over en viss alder, men at de følger ekstra med der asbestholdige materialer er synlige. Også i 2013 ble det funnet asbest ved NTNU. Professor Bjørn Hilt mente da at mengdene var forsvinnende små.

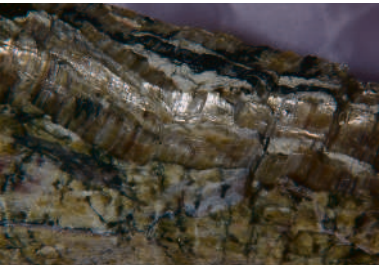
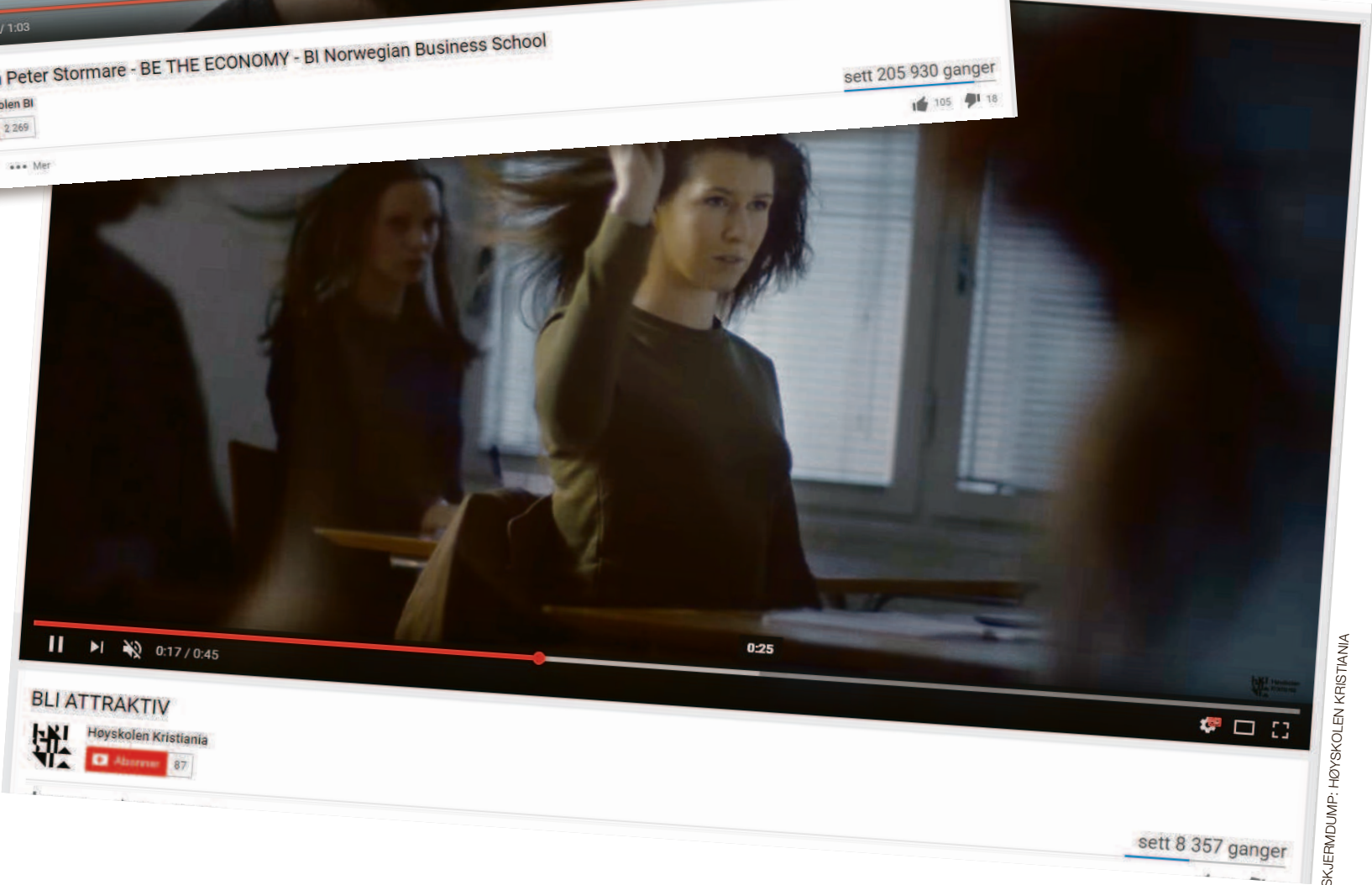

FOTO: WIKIMEDIA COMMONS

det er beinhardt

SKJERMDUMP: HANDELSHØYSKOLEN BI

SKJERMDUMP: HØYSKOLEN KRISTANIA

Venstrealliansen er årets vinnere

STUDENTVALG VED UIO: – Så samles vi på valen, seieren, vet vi, at vi får! Og Internasjonalen skal få sin folkevår, ljoer det gjennom de mørke kjellerlokalene på Chateau Neuf.

Venstrealliansen (VA) var i fyr og flamme på onsdag da det ble annonsert at de kaprer seks mandater, flest av alle. Rundt 50 spente studenter hadde møtt opp for å være de første som fikk med seg resultatene i årets valg.

Hakk i hæl på vinnerne følger Grønn Liste med fem mandater.

I fem år på rad har Realistlista vunnet valget, men i år raste de ned 8,8 prosentpoeng. Populistene i nyoppstartede Gjestelista, som kjemper for å få Vinmonopolet på Blindern, gjorde derimot et meget sterkt valg og får fire mandater.

Valgoppslutningen endte opp på 17,6 prosent.

Valgresultatene:

- VA: 19,7 % – seks mandater
- Grønn Liste: 19,2 – fem
- Realistlista: 13,9 – fire
- Gjestelista: 13,7 – fire
- A-lista: 10,8 – tre
- Blå Liste: 8,5 – to
- Liberal liste: 6,8 – to
- Internasjonalista: 4 – ett
- Velferds- og studentbylista: 3,5 – ett

ARKIVFOTO: ØYVIND AUKRUST

Engasjert: Hans Christian Paulsen er ikke fornøyd med UiOs oppfølging av Kvalitetsmeldingen.

Studentleder langer ut mot UiO

UiO følger opp kvalitetsmeldingen med gamle og dårlige tiltak, mener leder av studentparlamentet Hans Christian Paulsen.

Kvalitet

tekst Knut Ward Heimdal
foto Nicolay Woldsdal

I januar staket regjeringen ut kursen for norske universiteter og høyskoler i den første stortingsmeldingen for kvalitet i høyere utdanning på over 15 år. Den etterlengtede kvalitetsmeldingen inneholdt en rekke tiltak for å gjøre utdanningen bedre.

Nå skal ord settes ut i hand-

ling, men leder av Studentparlamentet ved Universitetet i Oslo, Hans Christian Paulsen, mener universitetets oppfølging av stortingsmeldingen mangler nettopp handling.

– Tiltakene universitetet la fram i mars for å nå målene lagt ned i kvalitetsmeldingen ligner påfallende mye på tiltakene som var der fra før, sier Paulsen.

– Kvaliteten er for dårlig

I 2014 ble utdanningskvaliteten ved universitetet kritisert i den uavhengige SAB-rapporten. Paulsen mener også at tilstandsrapporten fra i fjor viser at UiO har mye å gå på. Derfor mener han det er besynderlig at kvalitetsmeldingen ikke følges opp på en bedre måte.

– Utdanningskvaliteten på UiO er ikke god nok, så jeg synes det er dårlig at universitetet ikke klarer å få nye tiltak på banen for å heve

utdanningskvaliteten, sier Paulsen.

Han mener antallet studenter per foreleser er for høyt og viser til at UiO har den laves-te gjennomstrømmingen av studenter blant universitetene i Norge.

– Likevel fortsetter universitetet med de samme tiltakene som før.

– Hva er egentlig vitsen med stortingsmeldingen om utdanningskvalitet hvis alt bare fortsetter som før? spør han retorisk.

Avviser kritikken

Rector ved UiO, Ole Petter Ottersen, kjenner seg ikke igjen i Paulsens kritikk.

– UiO har laget en plan for oppfølging av kvalitetsmeldingen. Mange av oppfølgingspunktene i

«Hva er egentlig vitsen med stortingsmeldinger hvis alt bare fortsetter som før?»

Hans Christian Paulsen, studentleder

denne planen var overhodet ikke berørt i SAB-rapporten Paulsen refererer til. Vi har stor tro på at oppfølgingen av Kvalitetsmeldingen vil øke kvaliteten på utdanningen ved UiO, sier han.

At kvalitetsmeldingen inneholdt mange av tiltakene UiO allerede hadde iverksatt anser han bare som positivt.

– Det viser at vi er på riktig spor i arbeidet med læringsmiljøet, sier han.

universitas@universitas.no

Hvor vil studenter helst jobbe?

DRØMMEJOBBen: En fersk undersøkelse fra Universum røper hvor norske studenter helst vil jobbe. Business-studenter vil aller helst jobbe i DNB (24 prosent), deretter Innovasjon Norge og PwC (begge 13 prosent).

Ingeniørstudenter foretrekker Statoil (19), Kongsberg Gruppen og Norconsult (begge 16), mens IT-studentene sverger til Google (59), Microsoft (43) og DNB (19).

For jusstudenter er Politiet (38), Utenriksdepartementet (26) og Økokrim (18) mest attraktivt. Humaniorastudenter vil derimot først og fremst jobbe i NRK (18), Oslo kommune (15 prosent) og Universitetet i Oslo (14).

13 734 studenter, fordelt på 28 norske læresteder, svarte på undersøkelsen.

Nynorskrefs

IKKE GODKJENT: Universitetet i Bergen (UiB) leverer hvert år en rapport til Språkrådet om bruk av nynorsk i all tekst som blir publisert. Studvest skriver at Språkrådet nå har konkludert med at UiB ikke har gjort en god nok jobb ved enten å rapportere for dårlig eller ved å bruke for lite nynorsk. Universitetet får spesiell kritikk for lite bruk av nynorsk i sosiale medier, og bare at 13,6 prosent av innleggene er på nynorsk. UiB mener selv at 26 prosent av nettinholdet er på nynorsk, men Språkrådet er ikke fornøyd med rapporteringen. Ingar Mykling, avdelingsdirektør i kommunikasjonsavdelingen ved UiB, lover at neste år vil bli bedre.

Ny ordning

ÅPNE TIDSSKRIFTER: Uniforum skriver at norske tidsskrifter i humaniora og samfunnsvitenskap får åpen tilgang. En ny ordning skal bidra til at sentrale norske tidsskrifter innenfor disse feltene kan utgis med åpen tilgang, og ordningen erstatter Forskningsrådets publiseringsstøtte for humsam-tidsskrifter. Forskningsrådet vil i samarbeid med forskningsinstitusjonene og Kunnskapsdepartementet bidra til å dekke tidsskriftenes utgifter til å publisere åpent tilgjengelige forskningsartikler. Dermed kan forskere publisere kostnadsfritt i disse tidsskriftene. Ordningen vil etableres i 2017, og gjelde for utgivelser fra og med 2018.

Rektor Ottersens nye og krevende jobb

SKIFTER BEITE: Torsdag ble det endelig avklart at UiO-rektor Ole Petter Ottersen tar over rektorstolen ved det prestisjefulle Karolinska Institutet i Stockholm fra den 1. august.

– Det er veldig hyggelig at avgjørelsen er tatt. Dette har vært en lang prosess og samtalene har pågått helt siden i fjor sommer. Karolinska er verdensledende og en institusjon jeg har

sett opp til hele min karriere. Jobben blir fantastisk interessant og veldig utfordrende, sier han til Universitas.

Ottersen forteller at han nå jobber med en plan om hvordan det medisinske universitetet skal takle utfordringene som har kommet i kjølvannet av Macchiarini-saken.

Skandalen rundt den 58 år gamle italienske kirurgen Paolo Macchiarini

har rystet det anerkjente universitetet de siste årene. Macchiarini hevdet å ha funnet en revolusjonerende måte å gi pasienter nytt strupehode på, ved hjelp av plast og stamceller. Nesten alle pasientene døde imidlertid kort tid etter inngrepet. Flere rapporter har konkludert med store uregelmessigheter og juks i prosessen rundt operasjonene.

Samtidig falt Karolinska åtte plasser på listen over de mest velrennerte svenske lærestedene, fra fjerdeplass i 2015 til tolvte plass i 2016.

Blir det deilig å endelig komme seg litt unna Blindern?

– Jeg tror ikke det er riktig at man skal sitte i en jobb i for mange år. Åtte er absolutt nok og det er flott at perioden ikke er lenger enn to ganger fire år. Men jeg kommer jo til å savne UiO, kollegaer og studenter, sier Ottersen.

ARKIVFOTO: ALF SIMENSEN

Lettet vinner: Rune Keisuke Kosaka overtar stafettpinnen fra Sunniva Myrene Braaten.

Dette er Kosakas plan

Den nye studentlederen ved HiOA, Rune Keisuke Kosaka, vil legge til rette for flere aktiviteter på campus.

Studentpolitikk

tekst Henrik Giæver
foto Adrian Nielsen

– Det var en lettelse å vinne valget. Jeg hadde en sterk motkandidat, så jeg tok det ikke for gitt å skulle bli valgt, smiler Rune Keisuke Kosaka.

På lørdag ble den studentpolitiske ringreven valgt til leder for Studentparlamentet ved Høgskolen i Oslo og Akershus.

Kosaka, som til vanlig studerer bibliotek- og informasjonsvitenskap på høyskolen, ser frem til et år i studentenes tjeneste.

– Jeg er veldig fornøyd med de andre representantene som ble

valgt inn til arbeidsutvalget, og gleder meg til et godt samarbeid fremover.

Studentlivet først!

Kosaka er tydelig på hva som kommer til å være førsteprioritet.

– Det viktigste er å tilrettelegge for studenthverdagen. Og da særlig utenom det faglige, sier han og utdyper:

– Både studenter og ansatte er enige om at det skal være høy faglig kvalitet, det stoler jeg på at vi jobber med i fellesskap, men det er vår egen oppgave å legge til rette for studentorganisasjoner og livet utenfor undervisningsrommene. Det kan bli flere aktiviteter for studenter på campus.

Ønsket hans er at studenter

skal kunne engasjere seg i organisasjoner som ikke nødvendigvis er tilknyttet spesifikke fakulteter ved høyskolen.

– På Blindern har de jo mange organisasjoner for diverse interesser, som ikke er for én studieretning. Det tror jeg vi kan få til her også. Vi er jo tross alt 20 000

studenter, forklarer han engasjert.

Har du én fanesak som er særlig viktig?

– Jeg vil sørge for at alle fakultetene har aktivitetsmidler som studentene kan søke på.

De første 100 dagene

Kosaka tar over ledervervet 1. juli. Da er det semesterstart som står på planen.

– Jeg begynner offisielt som leder midt i ferien, og det første

store som skjer er starten på et nytt semester med en god del nye elever. Da er det viktig å legge til rette for at den første perioden på høyskolen blir så bra som mulig.

Kosaka legger vekt på at fadderuka skal bli en suksess, på alle måter.

– Det er jo fadderordningen som har hovedansvaret for akkurat det, men jeg håper også studentparlamentet kan bli synlig for studentene så fort som mulig.

Han mener fadderuka bør handle om mer enn bare festing.

– Det er selvfølgelig viktig med festing, men det gjelder å finne en balanse der de nye studentene både har det gøy og får med seg den praktiske informasjonen man trenger for å komme i gang med studiene.

Tror du at du kommer til å savne ditt gamle liv etter de første 100 dagene?

– Ja, kanskje. Jeg er ganske vant med organisasjonsarbeid, men det er kanskje enkelte ting jeg vil savne.

Det nye arbeidsutvalget:

- Leder: Rune Keisuke Kosaka
- Nestleder: Pia Johansen
- Læringsmiljøansvarlig: Julie Iversen
- Fagpolitisk ansvarlig: Karoline Kaldråstøyl

Engasjement

Et annet mål er å øke engasjementet blant studentene. I fjorårets studentparlamentsvalg var valgdeltagelsen på stusslige ti prosent. Kosaka er klar over problemet, og vil gjerne jobbe for å øke oppslutningen.

– Jeg synes de tidligere studentparlamentene har vært flinke til å gjøre seg synlige, så jeg tror ikke det nødvendigvis er problemet. Det handler mye om at vi er såpass spredt. Det er vanskelig å nå ut til alle studentene. Også må vi bli flinkere til vise hva vi har gjort, sier han.

I denne butikken for de ansattes antrekk

Ansatte hos Brandy Melvilles Oslo-filial blir fotografert hver eneste morgen. Handel og Kontor kaller fotograferingen for et kontrolltiltak.

Arbeidsliv

tekst Runa Fjellanger
foto Alf Simensen

Tina Jahmurataj fikk jobb på Brandy Melville i Bogstadveien i juni 2016, men allerede fire måneder senere sa hun opp. Hun studerer ved Høgskolen i Oslo og Akershus og er en av flere tidligere Brandy Melville-ansatte Universitas har snakket med som reagerer på at ansatte i den internasjonale butikkjeden blir fotografert hver morgen. Bildene sendes til Brandy Melvilles Europakontor for vurdering.

– Jeg ble litt satt ut da butikk-sjefen ville ta bilde av meg, sier Jahmurataj.

Jahmurataj gikk ikke med på å bli fotografert uten en ordentlig forklaring og uten at dette ble spesifisert i arbeidskontrakten. Da hun sluttet etter fire måneder som Brandy Melville-ansatt var det delvis fordi hun var redd for å få sparken.

Hun mener butikkens praksis er objektiviserende, og hevder at rundt ti jenter har sluttet i butikken siden januar. En ansatt skal ha blitt sagt opp fordi hun ikke hadde en «brandy attitude».

– Jeg er en person som sier i fra hvis noe ikke stemmer. Jeg ville ikke jobbet et sånt sted igjen, sier Jahmurataj.

Ekkel opplevelse

Jahmurataj beskriver seg selv som en sporty jente. Hun skal bli kroppsøvlingslærer og synes det er rart å ha brukt fire måneder på å jobbe i en butikk som pusher et så snevert ideal. Likevel mener hun at det har vært nyttig for en som skal jobbe med ungdom og kroppspress å ha jobbet hos Brandy Melville.

– Jeg vet jeg kommer til å ha med meg dette resten av livet, men det har vært ekkelt å være med på, sier Jahmurataj.

– Et overtramp

Christopher Beckham, 2. nestleder i fagforeningen Handel og Kontor, reagerer på praksisen og mener at den minner om et kon-

BRANDY GIRLS: Brandy Melville har bare kvinnelige butikkansatte i Norge og selger klær i kun én størrelse. En jente som passer inn i Brandy Melvilles ideal kalles en «Brandy girl». Tina Jahmurataj.

trolltiltak.

– Dette er et overtramp, sier Beckham.

Han mener at fotokravet går utover den enkeltes personlige integritet. I tillegg kritiserer han Brandy Melville for å ikke ha rådført seg med de ansatte om tiltaket.

– De kunne i det minste satt seg ned og snakket med de an-

satte hvis det var mange brudd på kleskoden.

Beckham er klar på hva han synes om Brandy Melvilles praksis.

– Dette er ikke et sånt arbeidsliv vi ønsker i Norge.

Avviser press

I et utdrag fra ansathåndboken Universitas har fått tilgang på stilles det strenge krav til butikkens

profil på sosiale medier. Hver butikk skal poste to bilder på Instagram hver dag, med jenter som er «fun-looking, happy girls, with a 'bad-ass' twist».

Hanna Lagerkrans er daglig leder i Oslos Brandy Melville-butikk. Hun bekrefter at butikken tar «staff pictures» av ansatte hver morgen som sendes til de utenlandske sjefene. Lagerkrans

er først usikker på hva som er motivasjonen bak fotograferingen, og ber Universitas ringe tilbake etterpå. En time senere avviser hun at dette er et kontrolltiltak.

– Vi kaller det «trend watching». Vi tar bilder så vi kan se nye trender hos jentene.

Det er Lagerkrans selv som tar bilder av de ansatte, men hun me-

otograferes k hver dag

rataj (innfelt) er glad hun sa opp jobben hos Brandy Melville.

ner at ingen blir presset til å bli tatt bilde av eller kontrollert. – Vi kan ikke tvinge noen. Vi anbefaler at man har på seg klær fra Brandy Melville, ellers går man i det man er komfortabel med.

Konfidensiell informasjon
Vi har fått høre at rundt ti jenter har sluttet i butikken siden januar. En av grunnene skal være at de har

følt seg presset til å ta «staff picture» og at hvordan de kler seg og fremstår bli kontrollert. Stemmer dette? – Jeg vil ikke putte ord i munnen til noen eller si hvorfor andre ansatte har sluttet. Jeg begynte her i februar, etter å ha jobbet på Brandy Melville i Stockholm. Vi håper at alle som har noe å si kommer og sier det til oss.

I en e-post hevder Lagerkrans at det ikke stemmer at en ansatt ble sagt opp fordi hun ikke hadde en «brandy attitude» eller at ti ansatte har sluttet siden januar. Likevel vil hun ikke oppgi noe antall. – Dessverre er den informasjonen konfidensiell, jeg gir ikke ut den typen informasjon om ansatte, skriver hun.

universitas@universitas.no

Engasjert: Trude-Christina Halvorsen vil være en leder som viser at man kan være seg selv. Foto: Privat/Christian Svabø.

Historisk studentvalg

Trude-Christina Halvorsen er valgt til ny studentrådsleder ved Menighetsfakultetet. For første gang stilte to lesbiske kandidater til valg.

Menighetsfakultetet

tekst Rachel Elisabeth Antonsen

– Det at vi var to som er skeive som stilte til valg, det synes jeg er ganske kult. Det viser at vi har mangfold. Det går greit å være lesbisk på en kristen skole, selv om ikke alle er enige i det. Det viktigste for meg er at vi i det minste respekterer hverandre, forteller Trude-Christina Halvorsen.

Den 28 år gamle bergenser elsker sjokolade, loppemarked og skogsturer. Hun studerer teologi ved Menighetsfakultetet og vil bli prest. Etter studentrådsvalget torsdag, kan hun nå smykke seg med tittelen som leder i studentrådet.

– Jeg liker å være engasjert. Jeg liker demokrati og debatt, og å gjøre det beste for alle.

Årets ildsjel

Da Halvorsen kom ut av skapet som 20-åring, fant hun ikke noen særlige samlingspunkter som idrett og sosiale nettverk for unge homofile. Siden den gang har hun hatt et ekstra fokus på unge som prøver å finne ut av sin egen identitet, og hun har blant annet blitt kåret til Årets ildsjel under Bergen Gay Galla i 2010.

Reaksjoner på legningen

Som åpent lesbisk og teologistudent har Halvorsen møtt på flere

Fem kjappe:

- Oslo eller Bergen: Vanskelig! Borte bra, hjemme best.
- Pizza eller taco: Taco.
- Isak eller Even: Isak.
- Skippertak eller ute i god tid: Åh, blanding.
- Utepils eller hjemmefest: Ja takk, begge deler.

reaksjoner, som hvordan hun som lesbisk og kristen kan bli prest når kirken har undertrykket dette i mange år.

– Det er jo akkurat da man må reise seg opp og kjempe imot, slik at vi får større bredde og mangfold i kirken. I kirken er det plass til alle.

– Hva tenker du kan gjøres for å trekke frem det skeive miljøet på skolen?

– Det er et spørsmål jeg har klødd meg litt i hodet til. Det handler om respekt, og at man kan være seg selv uten at det blir en diskusjon om hva som er rett og galt. Først og fremst er vi alle mennesker, og for å sitere Kong Harald – nordmenn er jenter som liker jenter, gutter som liker gutter, og jenter som liker gutter og gutter som liker jenter, avslutter den nyvalgte lederen.

universitas@universitas.no

**Studenter med Frp-sympatier
blir mobbet**

**Forakten for
forskningen**

Røde forskere er et demokratisk problem

Kulturens frykt for Frp

**Ny Frp-statsråd får
forskerkritikk**

Spekulativt av Hagen

Stemples som nazisympatisør

Kunnskapsfrykt

Kriminologisk hjernevask

AKADEMIAS

GLEMTE

MINORITET

Det finnes nesten ikke Frp-velgere i høyere utdanning. Hvorfor, og hva har det å si for legitimiteten til akademia?

Frp i akademia

tekst Mads Randen

- Snevert kultursyn.
- Frp-velgere er enkle.
- Frp har en ideologi som ikke er forenlig med forskning.
- Sannhetssøken er det siste jeg forbinder med Frp.
- De dumme er fortsatt dumme.

En gjeng studenter spiser lunsj på Blindern. De diskuterer hvorfor det er så få i akademia som stemmer på Fremskrittspartiet. Alle rundt bordet er trygt plassert på venstresiden av norsk politikk, slik som så mange andre er ved Det samfunnsvitenskapelige fakultet.

– Jeg ser ned på Frp-velgere. Når det nesten ikke finnes Frp-velgere i akademia, så ser jeg på det som et bevis på hvilke partier som er best, sier en av lunsjdeltagerne.

Alle rundt bordet nikker. Frp-velgere må jo være litt dumme når ingen klarer å karre til seg en forskerstilling. Eller?

Fakta på lunsjbordet. Det er nesten ingen forskere som stemmer Frp. Blant Forskerforbundets medlemmer er kun ett prosent Frp-velgere, viste en undersøkelse før påske. Om våre fremste vitenskapsmenn og kvinner hadde fått all makt i sine hender, ville SV vært 15 ganger så stort som Frp. Til sammenligning stemte over 16 prosent av Norges befolkning på Fremskrittspartiet ved forrige ►►

1,1 %

av medlemmene i Forskerforbundet stemmer Frp. Til sammenligning oppgir 15,9 prosent at de stemmer SV. Kilde: Forskerforbundets medlemsundersøkelse.

49 %

av studenter som stemmer Frp føler seg faglig ekskludert. Bare 32 prosent av studenter med annen partitilhørighet oppgir det samme. Kilde: Undersøkelse utført av Sentio for Universitas og Norsk studentorganisasjon, 2016

25 %

av studenter som stemmer Frp føler seg mobbet. Gjennomsnittet for alle studenter er ni prosent. Kilde: Sentio på oppdrag for Universitas og NSO i 2015.

59 %

av studenter stemmer på Ap, SV, Rødt eller MDG. Et gjennomsnitt av meningsmålinger i april viser at 41,3 prosent av resten av befolkningen stemmer det samme. Kilde: Pollofpolls.no og Sentio på oppdrag for Universitas og NSO høsten 2016.

8 %

av norske studenter stemmer Frp. Til sammenligning oppga, i april, 12,8 prosent av Norges befolkning ellers at de stemmer på Siv Jensens parti. Kilde: Pollofpolls.no og Sentio på oppdrag for Universitas og NSO høsten 2016.

Kjetil Rolness
April 2 at 6:48pm

Ser man det ja. Forskerne er like venstre- og miljøvridde som journalistene. Bare 1,1 prosent stemmer FrP. MDG er sju ganger større enn FrP. SV er tre ganger så store som i resten av befolkningen, Rødt ikke langt unna, mens Høyre er godt under halvparten så store. Heldigvis får ikke dette noen følger for forskningen, fordi kunnskapsarbeidere er objektive og verdifrie når de er på jobb.

Kristian Gundersen Man kan vel ikke se helt bort fra at en årsak er at FrP er mindre forskningsbaserte? Eller er det bare sosioøkonomiske forhold i rekrutteringen av forskere som spiller inn?

Like · 24 · April 2 at 7:33pm

Kjetil Rolness Kristian Gundersen Hvor mye mer forskningsbaserte er MDG i forhold til FrP?

Like · 39 · April 2 at 7:36pm

Kristian Gundersen Kanskje er forskerne mer bekymret for miljøet fordi de kan mer om det? Kanskje kan de også bedre vurdere de signaler forskersamfunnet gir for eks om klima.MDG er nok en blanding av mye rart, og har en litt "alternativ" komponent men også det veldig rasjonelle. Jeg tror de prøver rydder opp. FrP er svært forskningsfiendtlige, særlig var Sandbergs angrep på havforskere nesten Trumpsk.

Like · 34 · April 2 at 7:43pm

Jan Eggum Her var det mye artig intellektuelt pjatt. Men det kan selvfølgelig hende at forskere til tider vet litt mer om verdens utvikling og derfor mener at de Grønne har rett. Men for all del...

Like · 2 · April 3 at 9:35pm

◀◀ stortingsvalg.

Akademikere heier på mangfold, stort sett. Mange skriker etter flere kvinnelige professorer og vil ha flere etniske minoriteter inn i forskerstillinger. Diskriminering er en uting og mangfold – gjennom ulike perspektiver og erfaringer – er et botemiddel mot ekkokamre og ideologiske og erfaringsmessige blind spots. Det styrker dessuten forskningens legitimitet når forskere fra alle samfunnslag bestemmer hva som skal bli forsket på og er med på å tolke resultatene. Særlig på kontroversielle felt som innvandring. Likevel er det svært få i akademia som reagerer på at det knapt finnes Frpere blant forskere.

Flere læresteder Universitas har vært i kontakt med, deriblant Universitetet i Oslo, bekrefter at ideologisk orientering eller partipolitisk preferanse ikke er et relevant kriterie i ansettelser.

– Svaret er enkelt: Selvsagt ikke, sier UiO-rektor Ole Petter Ottersen.

Også blant studentene har Siv Jensens parti langt lavere oppslutning enn hos resten av befolkningen. Bare åtte prosent av studentene sverger til partiet, viste en undersøkelse fra i høst. Av disse føler langt flere seg faglig ekskludert og mobbet på studiet enn andre studenter.

Frp-studenten. Andreas Brännström er formann for Fremskrittspartiets ungdom (FpU) i Oslo og studerer samfunnsgeografi på Universitetet i Oslo. Med ett ord beskriver han fakultetet han studerer på:

– Venstrevridd.

Brännströms nystrøkne, lyse skjorte står i sterk kontrast til den henslengte stilen de fleste på Blindern sverger til, med collegegensere og New Balance-sneakers. Den unge politikeren forteller at han opplever denne problematikken ofte og at han er glad for at

«Tenker man lenge, kan man ergre seg over det åndløse og eplekjekke i ordbruken til Frp-politikere. Tenker man altfor lenge, kan man overse at politikere som ikke har mye vidd, likevel kan ha skjönt et og annet»

Raino Malnes, professor i statsvitenskap

det rettes søkelyset mot det.

– Jeg opplever en ovenfra og ned holdning blant andre studenter. De sier for eksempel: «Stakkars deg som stemmer Frp» eller «Det er veldig bra at du studerer selv om du er Frper». Som om det er et handicap, sier han, mens han himler med øynene. Han understreker at han selv ikke er blant Frp-velgerne som føler seg mobbet eller sett ned på av sine medstudenter.

Likevel savner han flere studenter på høyresiden. Brännström mistenker at mange velger å holde sine politiske sympatier hemmelige i frykt for å bli møtt av sosiale sanksjoner.

Det er litt påfallende at jo høyere utdannede mennesker har, jo lavere sjanse har de for å stemme Frp. Er Frp-velgere dumme?

– Nei, selvfølgelig ikke. Det er alarmende tall, men det henger absolutt ikke sammen med intelligens. Frp blir ofte beskyldt for å være partiet for overklassen, da er det litt merkelig å også si at vi parti for underklassen også, forklarer den aspirerende Frp-toppen. Klasseperspektivet er påfallende. Det er kanskje vanskelig å ikke bli påvirket av Marx når man holder til på øvre Blindern.

Hvorfor er det så få Frp-ere i akademia da?

– Det man lærer i akademia er venstrevridd. Da er det vanskelig for folk på høyresiden å finne seg til rette, sier han.

Ugjestmildt klima. Flere Frp-velgere Universitas har snakket med forteller at de møter fordommer på studiet sitt på grunn av deres politiske ståsted. En forteller at hun jevnlig får «hatkommentarer» når hun lufter sine meninger på universitetet.

Noen Frp-velgere går så langt som å si at man risikerer å bli utstøtt hvis man ytrer blå meninger på studiet. For to år siden fortalte Endre Bodahl, daværende styre-

«Det er alarmerende tall, men det henger absolutt ikke sammen med intelligens»

Andreas Brännström, formann i Oslo FpU om sammenhengen mellom intelligens og Frp i akademien

medlem i Oslo Frp, om undervisere som henger ut studenter i forelesning på grunn av deres standpunkter.

Langvarig jobb jakt. Også blant akademikere har det blitt murret om vanskelige kår for Frp-ere. Norges mest kjente akademikere med bakgrunn i Frp er Asle Toje. Da han var nyutdannet, med en doktorgrad fra Universitetet i Cambridge, slet han med å skaffe seg en relevant jobb. Det vekket oppsikt i deler av akademien. Statsviter Øyvind Østerud, historiker Geir Lundestad og førstelektor Elin Ørjasæter var blant dem som ikke kunne forstå hvorfor «en av Norges mest lysende unge akademikere» (Ørjasæters ord) gikk rundt arbeidsløs.

Forskerkilder Ørjasæter snakket med mente årsaken var diskriminering: Han fikk ikke jobb fordi han var Frp-er.

Toje, som i dag er forskningsdirektør ved Det Norske Nobelinstitutt, ville selv ikke uttale seg om den vanskelige jobbjakten. Han kunne imidlertid skrive under på at Frp-velgere er en liten minoritet blant forskere.

– Man finner ingen som har Frp-sympatier ved NUPI, og heller ikke ved PRIO, FAFO eller FFI. Er det fordi det ikke finnes Frp-sympatisører med utdanning? Det vet vi ikke stemmer. Disse menneskene blir ikke opplevd som relevante, sa han til Universitas i 2012.

Er virkelig akademien så lite gjestmildt for Frp-ere som det blir hevdet?

Empiri fra Vanebo. En som tok saken i egne hender er Ove Vanebo. Han er tidligere statssekretær i Justisdepartementet og Frp-mann. Da han studerte jus utførte han sitt eget lille felteksperiment.

– Utgangspunktet var mine egne erfaringer mot kriminologi. Jeg støtter en kriminalpolitikk med sterkt politi og strenge straffer. Derfor var jeg nysgjerrig på å finne ut om kriminologien i Norge var så venstrevridd og radikal som enkelte spøker om.

Vanebo meldte seg derfor opp til et emne i kriminologi. Funnene hans ble publisert i en kronikk i Aftenposten i 2011 under tittelen: «Kriminologisk hjernevask».

– Det som var overraskende var at fordommene mine i stor grad stemte, sier Vanebo.

Kronikken beskriver et fagfelt gjennomstyrt av «raddisholdninger» og pensumfattere som blander ideologi og forskning.

Der forskere ser på kriminelle som ofre og enkelte tar til orde for å avskaffe fengsel som straff. Vanebo konkluderer med at kriminologipensum har en tydelig politisk slagside som gjennomsyrrer innholdet. Den tidligere statssekretæren mener at disse erfaringene kan overføres til andre fakulteter og studieprogrammer innen akademien.

– De fleste forskere har veldig sterk integritet, men også forskere er mennesker. De blir påvirket av sine politiske preferanser.

Vanebo trekker frem et eksperiment utført ved Yale Law School. Funnene ble presentert i artikkelen «Motivated Numeracy and Enlightened Self-Government». Forskerne konkluderer med at sterke meninger reduserer evnen til å resonnere rasjonelt. I eksperimentet blir personer bedt om å tolke data koblet til effektiviteten av våpenkontroll.

Studien viste at forsøkspersonenes konklusjon bar tydelig preg av deres politiske standpunkt. Dataene ble tolket på en måte som passet inn i deres politiske grunnsyn. Forsøkspersonene som var for strengere våpenkontroll overvurderte tallene som støttet opp om at det førte til mindre kriminalitet, og undervurderte tallene som underbygget at våpenkontroll førte til mer kriminalitet. De som var mot en streng våpenkontroll tolket tallene helt motsatt.

– Selv svært tallkyndige mennesker gjorde – mer eller mindre ubevisst – gale vurderinger for å få svarene til å passe overens med egne oppfatninger, forklarer Vanebo.

Er Frp selv problemet? Det er lite selvransakelse å spore i partiet. Frp-ere legger skylden på akademien: Det er akademien som skremmer vekk Frp-ere med venstrevridde holdninger og pensumtekster. Men er det egentlig sikkert at det er akademien som er problemet? Kan det være noen egenskaper ved Frp som avskrekker akademikere?

– Frp er svært forskningsfientlige, skriver biologiprofessor og spaltist i Aftenposten, Kristian Gundersen, på Facebook.

Professoren er ikke videre imponert over fremtredende Frp-politikeres holdninger til forskere. Frps «forskerfiendlige» utspill og «anti-intellektuelle» holdninger appellerer rett og slett ikke til forskere, mener han.

– Det er ikke selvsagt at jobben som forsker og sannhetssøker passer like godt med alle politiske standpunkter. ►►

HØYRE-PROFESSOREN
Janne Haaland Matlary (60)

Professor i statsvitenskap, tidligere statssekretær i Utenriksdepartementet og nåværende medlem i Høyre

FRP-STUDENTEN:
Andreas Brännström (23)

Formann i Oslo FpU og studerer i Samfunnsgeografi på UiO

MANGFOLDS-FORKJEMPEREN
Torkil Brekke (46)

Forsker og assisterende direktør ved Institutt for fredsforskning (PRIO).

FELTFORSKEREN
Ove Vanebo (44)

Jurist og politiker for Frp. Statssekretær i Justis- og beredskapsdepartementet frem til desember 2016.

TEORETIKEREN
Raino Malnes (62)

Professor i statsvitenskap ved UiO.

SANNHETSSØKEREN
Kristian Gundersen (58)

Professor i fysiologi ved UiO, og en ivrig samfunnsdebattant.

FOTO: NICOLAY WOLDSDAL

Utfordrer: –Norsk akademia er veldig politisk korrekt. Jeg tror mange akademikere liker å ha det litt for behagelig. Det er mye enklere å være enige med hverandre enn å utfordre det etablerte, sier Andreas Brännström.

«Gundersen trekker frem en hendelse som han karakteriserer som «noe av det mest alvorlige angrepet på akademisk frihet jeg har sett i Norge».

– Per Sandberg sa omtrent: «Hvis forskere har miljøbetenkeligheter om fiskeoppdrett må de holde kjeft for å ikke skade norsk næringsliv».

I en tale i fjor krevde Per Sandberg at forskerne ved Havforskningsinstituttet skal være næringsvennlige. Det fikk mange forskere til å se rødt og anklage ministeren for å prøve å sensurere akademia.

– Det er ikke nødvendigvis slik at ethvert politisk standpunkt samsvarer like godt med sannheten. Det ville vært galt å tro at jakt på sannhet er partipolitisk nøytral. Noen partier juger mer enn andre. Om Frp sin politikk er verre enn partier, krever imidlertid en grundigere analyse, forklarer Gundersen.

Et turbulent forhold. Dette er ikke det eneste eksempelet på Frps turbulente forhold til akademia. Senest i april var statssekretær i Justisdepartementet, Bjørnar Laabak (Frp), svært kritisk til at Universitetet i Oslo ansatte en stipendiat som, ifølge han, hadde holdninger som minnet om T4, betegnelsen på de systematiske avlivningene av mentalt syke og fysisk handikappede som ble gjennomført i Nazi-Tyskland.

Igjen reagerte mange i akademia: Hvorfor blander en høytstående politiker seg

inn i akademiske ansettelser ved universitetet? Hva med den akademiske friheten?

UiO-forsker Ole Martin Moen kalte uttalelsene for «inkompetente» og «farlige». UiO-rektor Ole Petter Ottersen mente Laabak «viser en oppsiktsvekkende mangel på forståelse for grunnleggende ytringsfrihet».

Kan den lave andelen Frp-ere i akademia forklares med at Frp er for folk flest, ikke akademikere flest? Kanskje er grunnen til at Frp-studenter føler seg ekskludert denne striden mellom partiet og kunnskapssektoren?

Hypoteser fra en bauta. En som har utviklet et teoretisk rammeverk for besvare disse spørsmålene er den akademiske bautaen og professor i statsvitenskap, Raino Sverre Malnes.

– Jeg har to hypoteser:

1) Forskere har veldig god tid til å tenke seg om.

2) Forskere har altfor god tid til å tenke seg om.

Jeg forstår ikke helt...

– Tenker man lenge, kan man ergre seg over det tidvis åndløse og eplekjekke i ordbruken til Frp-politikere. Tenker man altfor lenge, kan man overse at politikere som ikke har mye vidd, likevel kan ha skjønt et og annet.

Ser du ned på Frp-velgere?

– Nei, nei, nei, nei, nei. Jeg er uenig med dem i mangt og mye, og kan gjerne gi ut-

– Frp er det nye Ap

Aina Stenersen er leder Oslo Frp og har en bachelor fra Markedshøyskolen og master fra BI. Hun har selv aldri følt seg sett ned på, men har hørt om andre. – Jeg har hørt om flere studenter som har følt seg mobbet og ekskludert. De føler de blir behandlet litt annerledes når de stemmer Frp, sier hun.

Stenersen bruker et historisk perspektiv for å forklare den lave Frp-tettheten i akademia.

– Tradisjonelt sett er det noen fagområder som har vært besatt på venstresiden. Vi er det nye Arbeiderpartiet i den forstand at mange av våre velgere kommer fra familier uten akademisk tradisjon, og yrkesretning går ofte i arv.

trykk for dette i media, men ikke i auditoriet. Hvis jeg hadde gått ut fra at folk som stemmer annet enn meg, ikke er minst like smarte som meg, ville jeg ikke brydd om hva de mente, slår den tankefulle professoren fast.

Malnes synes ikke det er et problem at så få forskere stemmer på Frp. Det er heller ikke et problem at 15 prosent stemmer SV.

– Partiene på den norske venstresiden er det man i Frankrike kaller et spansk herberge. De rommer det meste, mennesker med vidt forskjellig syn på nesten hva som helst, alt fra vaskeekte radikale til de mest konservative menneskene jeg vet om.

Ifølge Malnes er det fullt mulig å legge sine politiske sympatier fra seg når man skal ta sine respektive forskerbriller på.

Forskere med agenda. «Spansk herberge» eller ikke, det er vel mer komplisert enn det Malnes skisserer opp? Som Ove Vanebo trekker frem finnes det studier på at mennesker blir påvirket av sine politiske standpunkter når de skal tolke virkeligheten. Det er heller ikke utenkelig at noen forskere bruker sin posisjon til å fremme sitt eget politiske ståsted. Spørsmålet er hvor stort dette problemet er.

– Det finnes mange eksempler på at samfunnsforskere fremstiller noe som kunnskap, altså vitenskapelig etterrettelig og objektivt sant, mens det nok heller dreier seg om synsing. Ett eksempel er når sosialantropologer fremmer en multi-kulti sam-

funnsmodell som den som fungerer best, er dette etter mitt skjønn et normativt og politisk standpunkt, skriver Janne Haaland Matlary.

Hun er professor i statsvitenskap og tidligere statssekretær. Matlary er en del av det lille mindretallet på Det samfunnsvitenskapelige fakultet på Blindern som flagger sin tilhørighet til høyresiden av norsk politikk.

– Det er et problem at både norske mediefolk og forskere er så lite representative for befolkningen ellers, skriver hun i en e-post. Matlary ønsker ikke å bli telefonintervjuet.

Kanskje kan løsningen være å kvotere inn Frp-velgere i akademien?

– NEI og atter NEI – ingen bør kvoteres inn i akademien eller andre steder, spesielt ikke representanter for politiske partier! Forskere er ikke politikere eller representanter for kjønn, hudfarge eller andre *attributter*. De skal kun ansettes ut fra dyktighet.

Matlary mener ens politiske tilhørighet farger forskningen. Det er derfor et problem at både mediefolk og forskere er røde. Dersom forskere blir bevisst eller ubevisst påvirket av sine politiske hold-

ninger, og nesten samtlige er på venstresiden, gir det vann på mølla for kritikere som avviser forskning som «venstrevridd» og politiske korrekt.

Kvinner eller Frp?

– Vi ser at forskning mangler legitimitet i en del politiske grupper. Nettopp blant populistene, som Frp ofte blir kalt, mister kunnskapsbygging legitimitet. Det bekymrer meg som forsker, sier Torkel Brekke.

Brekke er professor i religionshistorie og Høyre-politiker. I 2013 skrev han kronikken «Røde forskere er et demokratisk problem».

– Det er ingen hemmelighet at hvor man står politisk farger hvilke forsknings-spørsmål man forsker på, forklarer han.

Brekke mener man risikerer at velgere på høyresiden mister tilliten til norsk forskning. Han frykter at deler av befolkningen bare vil trekke på skuldrene når det kommer nye funn, særlig på politiserte områder som er innvandring og miljø.

– Akademien har et troverdighetsproblem og det kan bli større. Det politiske mangfoldet er for lite, og det er et problem, sier Brekke

«Det er ikke nødvendigvis slik at ethvert politisk standpunkt svarer like godt med sannheten»

Kristian Gundersen, professor og samfunnsdebattant

Burde man kvotere inn Frp-ere i akademien?

– Jeg er imot all kvotering i Norge

Men om du måtte velge kvotere inn Frp-ere eller kvinner?

– Det ville jo vært praktisk umulig å kvotere inn Frp-ere. Jeg tror kjønnsbalansen vil jevne seg av seg selv i etterhvert. Jeg mener nok at mangel på politisk og etnisk mangfold er et større problem enn liten kvinneandel i akademien, sier Brekke.

Kjenner du forskere som åpent stemmer Frp?

Brekke drar en stund på det.

– Bare Asle Toje. Utrolig nok.

Tilbake til start. De røde studentene i kantina har, etter en lengre diskusjon, moderert språket sitt.

– Det er åpenbart at for akademien har et problem med meningsmangfold, sier en.

– Å kvotere inn Frp-ere vil aldri være løsningen, smeller det fra en annen.

– Uansett kan det ikke bare være lett å være så alene som Frp-ere er i akademien, fastslår en tredje.

En slags enighet brer rundt bordet. Det er sjelden lett å være minoritet.

universitas@universitas.no

Fremskrittspartiet
– ikke for akademikere flest

PANELDEBATT

Hvorfor er det så få Frp-ere i akademien?
Burde Frp-ere kvoteres inn?

Torsdag 11. mai. kl. 18:30

Kjellerpuben U1, Eilert Sundt Hus, Blindern

Mer informasjon kommer på våre facebook-sider. Vel møtt til debatt!

UNIVERSITAS

Hva skjedde med debat

1

2

3

1. Fortid:–Jeg er en moderne «KUer», men også opptatt av historien vår, sier Fanny Anne Grandal Bardoz. **2.Strengt:**–På 70-tallet var det en regel som sa at du måtte ha vært på to ordinære møter for å stemme på generalforsamlingen. Det kan ha ført til kunstig høye besøkstall, sier Mette Torp Christensen. **3. Før fjernsynet:**–Studentersamfunnet ble en betydningsfull arena for offentlig diskusjon på en tid da det ikke fantes så mange andre, mener John Peter Collett.

En gang satt debat-
tene ved Det Norske
Studentersamfund
(DNS) dagsorden. Hva
har skjedd med lan-
dets frieste talerstol?

Debatt

tekst Runa Fjellanger
foto Adrian Nielsen og Dortha Karlsen

– Engasjementet var så stort at debattene i studentersamfunnet kunne vare til klokken fire om morgenen.

Mette Torp Christensen drikker kaffe fra et pappkrus og forteller om masteroppgaven sin «Fra akademiske idealer til radikaliser-
ring og studentopprør» fra 2002. Den handlet om Det Norske Studentersamfund i sin aller mest

turbulente periode. Tro det eller ei, men på det meste var det over tusen deltagere på generalforsamlingene på Chateau Neuf, og debattene var stappfulle.

– Helt fra starten var Studentersamfundets talerstol en offentlig talerstol. Det ble referert fra møtene i alle de viktige avisene, selv Firdaposten hadde en notis om møtene i Oslo, sier hun.

Tiden der storsalen på Chateau Neuf fyltes til randen er imidlertid forbi. Til sammenligning møtte 40 personer opp da Kulturutvalget og Studentparlamentet ved Universitetet i Oslo arrangerte «Studentenes rektordebatt» før påske. Likevel var oppmøtet større enn ventet, og arrangørene måtte sette opp ekstra stoler.

Besøkstallene var aller høyest på studentersamfundet da striden sto mellom kommunistiske Rød Front og Den Konservative Studenterforening på 70-tallet. Da

var det så høy aktivitet at Christensen fikk mer enn nok å sette fingrene i da hun skulle nøste opp i historien. I dag er debatten knapt til å kjenne igjen.

Med tøff konkurranse

Fanny Anne Grandal Bardoz står midt i Universitetets aula, omgitt av Munch-malerier. Hun leder Kulturutvalget ved Det Norske Studentersamfund, som hadde sitt aller første møte i aulaen for 70 år siden. Før henne har legender som Arnulf Øverland arrangert brennhete og toneangivende debatter i Studentersamfundets navn. På jubileumsfeiringen til høsten håper Bardoz at de kan fylle salen igjen.

– Vi har fortsatt landets frieste talerstol, men det er større konkurranse om å treffe folk i dag. I tillegg er det vanskelig å få politikere til å møte i debatt, sier hun.

Kulturutvalget jobber hardt for å fremme studentenes stemme. I tillegg til Onsdagsdebatten, Boktorsdag og Akademisk Vorspiel har de en skrivegruppe som jobber med tekster til Kulturutvalgets nettside. Arrangemen-

«Det å tro at 50-tallet kommer tilbake er ren ønsketenkning»

John Peter Collet, historieprofessor ved UiO

tene kan ikke sammenlignes med storhetstiden, men er likevel noen av de best besøkte på Chateau Neuf. I sommer skal de til Arendalsuka for å påvirke politikerne.

– Det er vanskeligere for stu-

denter å bli hørt i samfunnet enn før. Derfor er det viktig at vi er tilstede der debatten foregår. Samtidig er det viktig for oss å være en outsiderstemme, sier hun.

Teknologisk gamechanger

– Det har alltid gått opp og ned med studentersamfunnet, sier historieprofessor John Peter Collett. Han ble aktiv i Den Konservative Studenterforening ved DNS i 1972 og var dermed en del av opposisjonen mot Rød Front. Striden preget den interne debatten, men Collett forteller at Studentersamfundet også var en arena for offentlig diskusjon, i langt større grad enn i dag.

Hvor forsvant debatten?

– På den tiden fantes det ikke så mange andre arenaer for offentlig diskusjon. Alt ble annerledes da fjernsynet kom. Posisjonen ville vært umulig å opprettholde i dag, sier han. Noen tiår senere kom den virkelige gamechange-

ten på DNS?

VETERANENE SVARER

Hvordan var debatten før?

Line Baugstø, forfatter (leder av Kulturutvalget 1985–1986)

– Vi hadde ikke noe voldsomt bråk. Det var en del litterære møter og vi var mest en kulturgjeng. Vi så på oss selv som litt radikale, men hadde ikke noen politisk agenda.

John Christian Elden, advokat (formand i DNS i 1987)

– Vi hadde sexhusfest med fullt Chateau Neuf på alle plan for å teste ytringenes grenser. Det jeg husker best av den, er at jeg ikke husker selve debatten, men livlig ble det og lederartikkel i blant annet Tønsberg Blad som fant diskusjonene dekadente.

Torbjørn Røe Isaksen (aktiv i DNS 2004–2008)

– Studentersamfundets storhetstid var nok over da jeg var aktiv. Det var mange og artige debatter, men de merket nok sterkt presset fra andre og fremvoksende arenaer. Det jeg husker best fra alle debatter var at liberalisten Bent Johan Mosfjell alltid hadde en av de første innleggene fra salen, og at han alltid startet innlegget med «jeg har eierskap til min kropp» og så tok det derfra.

Karl Kristian Rådahl Kirchhoff (leder av Kulturutvalget 2009–2010)

– Vi arrangerte alt fra små sære små debatter til debatter om utenrikspolitikk med 1000 tilskuere. Minneverdig må ha vært når Sidsel Vold intervjuet Mullah Krekar og folk satt i salen og ropte «Allahu Akbar». Det glemmer jeg aldri.

ren, internett.

– Det å tro at 50-tallet kommer tilbake er ren ønsketenkning, ler han.

For mye Mao

Mette Torp Christensen tror heller ikke debattene ved Det Norske Studentersamfund noen gang kommer til å samle like mange som i 50-, 60- og 70-åra.

– Konkurransen med alle de andre arenaene gjør det vanskelig å reetablere den posisjonen DNS hadde før. Den får de nok aldri tilbake, sier hun og forteller at nedgangen startet allerede på 70-tallet da fjernsyn ble allemannseie.

– Pressen endret seg veldig i løpet av 70-tallet og Det Norske Studentersamfund-møter var ikke lenger interessante i seg selv. I hvert fall ikke når tema igjen og igjen var klassekamp eller hvilken linje i Mao Tse-tungs tenkning man skulle følge.

Christensen tror Rød Front, som hadde makten i nesten ti år, utmattet studentmassen og gjorde at de mistet interessen. Kanskje kunne studentdebatten i Oslo beholdt sin posisjon litt lenger om programmet hadde lignet litt mer på dagens.

Jubileum

Til høsten skal Kulturutvalgets 70-årsdag feires. Da gjenstår det å se om det er mulig å nærme seg fortidens besøkstall.

– Det blir et nikk tilbake til Kulturutvalgets første kulturaftener, med musikk, poesi og taler fra tidligere ledere. Vi skal hylle historien vår, sier Bardoz. Og selv om promoteringen for arrangementet antagelig vil foregå på Facebook, ikke på flyers, er det én ting som er helt likt.

– Vi lager arrangementer med høy kvalitetet. Av studenter, for studenter.

kulturredaksjonen@universitas.no

Hva er DNS?

- Det Norske Studentersamfund er en organisasjon for studenter i Oslo.
- DNS ble stiftet 2. oktober 1813 og er Norges eldste studentersamfunn.
- Studentorganisasjonen holder til på Chateau Neuf på Majorstuen.
- Kulturutvalget ble stiftet i 1947 og er Det Norske Studentersamfunds forening for debatter og foredrag.
- Kulturutvalget har de faste arrangementene Onsdagsdebatt, Boktorsdag og Akademisk vorspeil.

MIN STUDIETID

tekst: Stine G. Bergo
foto: Marianne Demmo

Reddet av krisekollokvie

■ HVEM: Audun Lysbakken

■ STUDERTE: Fransk og sammenlignende politikk ved UiB (1996–1998)

■ HVA: Partileder i Sosialistisk Venstreparti

■ AKTUELL MED: Stortingsvalget til høsten

Audun Lysbakken rakk bare to år på universitetet før Stortinget tok ham. Det var like greit. Han la heller sjela si i klassekamp enn å pugge fransk grammatikk.

– Jeg kan prøve å få sånn Erasmus-stipend, sier Audun Lysbakken og ler.

SV-lederen forteller med at han enda ikke har fått dratt til utlandet for å studere. Som 20-åring prøvde han å lære seg fremmedspråk fra hjembyen Bergen.

– Jeg hadde hatt fransk på videregående, og tenkte at hvis jeg tok det på universitetet, kom jeg til å bli sinnsykt god. Det jeg burde gjort er å dra til Frankrike og studert der eller noe sånt.

Lysbakken var nylig blitt leder for Sosialistisk Ungdom da han begynte å studiene i fransk og sammenlignende politikk ved UiB. Første året havnet han attpåtil i styret til Studentparlamentet, hvor han representerte Radikal og Sosialistisk studentorganisasjon (ROSSO).

SU-kontoret, Studenthuset og «et eller annet vannhull», som kafeen Karl Marx, trumfet ofte lesesalen.

– Det var kanskje litt mye aktivisme og demonstrasjoner og litt lite forelesninger. Men vi hadde en sånn krisekollokviegruppe, hvor vi fikk tatt igjen en del ting på slutten. Jeg vil ikke si jeg var et eksempel til etterfølgelse, sier han og ler.

Selv om kampen for sosialismen ofte gikk foran studiene, var aldri planen for SV-lederen å bli yrkespolitiker. Da han etter to år tok en pause fra studiene, litt lei av universitetet, var det for å prøve seg som journalist i Klassekampen.

– Det var jo journalist jeg hadde tenkt til å bli. Men så ble jeg politiker, da. Det der er det store spørsmålet, hvordan blir livet som det blir, det er jo en lang serie tilfeldigheter, kanskje.

Tilfeldigheten som førte til at 39-åringen sitter på Stortinget på tolvte året, var at SV gjorde et «utrolig godt stortingsvalg» i 2001. Dermed kom politikerspiren Lysbakken inn på Stortinget som 24-åring, selv om han ikke sto høyt på valglistene.

– Jeg har jo egentlig aldri rukket å studere ferdig, det har vært litt mye å gjøre, sier han og legger til:

– Jeg kunne godt tenkt meg historie, for jeg er veldig interessert i det.

Lysbakken beskriver om studenttilværelsen som en deilig tid, hvor ølene var mange og konsertene i Hulen likeså. Det beste med de to årene ved

UiB, var likevel miljøet i SU og ROSSO.

– Blant de jeg hang mest med var det utrolig mange flinke folk, og en tro på at vi kunne fikse verden, sier han og smiler.

For SV-lederen ble studentengasjementet viktigere enn den franske grammatikken. Han tror mange studenter glemmer at en noe av utdanningen man tar er rundt studiene.

Råder du dagens studenter til å engasjere seg i noe utenfor studiene?

– Jeg husker at det teiteste jeg viste da jeg var tjue år, var sånne førtiåringer som skulle gi meg råd. Så det skal jeg absolutt ikke gjøre, sier han og ler, før han legger til:

– Jeg tror det er feil at det er mindre engasjement enn før. Man er ikke først og fremst en generasjon, man er først og fremst et menneske. Neste gang dere hører noen som sier dere har lite engasjement, så bare drit i det!

kulturredaksjonen@universitas.no

«Neste gang dere hører noen som sier dere har lite engasjement, så bare drit i det!»

Viktor og Christina bo

BETALER 200–300 KRONER I FASTE UTGIFTER

Det er kaldt om vinteren, men dette paret har skaffet seg kanskje Oslos mest bevegelige studentbolig.

Bobil

tekst Henrik Giæver
foto Eirik Bryhn Jacobsen

På parkeringsplassen bak Frederikkebygningen på Blindern står det parkert en gammel bobil fra 1985. I den bor studenten Viktor Sanden (29) med kjæresten sin Christina Højgaard Nielsen (29), som er sykepleier.

Bilen er trang og hjemmekoselig, med et lite kjøkken, et spisebord med sitteplasser, og soveplasser i et lite rom over førersetet. Sola lyser inn i bilen gjennom vinduet og døråpningen der et håndkle henger til tørk. På bordet står skåler med frukt og kjeks, og paret byr oss på kaffe før de ivrig forteller om den noe spesielle boligsituasjonen.

– Vi hadde en romantiserende tanke om friheten man får av å bo i bil, om å kunne reise rundt rimelig og nyte livet, forklarer Viktor.

Bilen kjøpte de spontant rett før Viktor påbegynte et utvekslingssemester i Berlin.

– Vi hadde diskutert idéen en stund, men vekslet på hvorvidt vi hadde lyst, forteller Christina.

– Så fant vi en Finn-annonse på fest, kvelden før Christina skulle til Tyskland, og med tidsnød måtte vi handle raskt, så vi kjøpte den, legger Viktor til.

Verre enn forventet

Viktor og Christinas bobil skapte stor oppmerksomhet under studentvalget. Etter at de kom hjem fra Tyskland ble Viktor nemlig med i Gjestelista. Bobil ble brukt for å promotere den populistiske listen midt på Frederikkeplassen.

Det var det ikke alle som likte. En fredags kveld mot slutten av studentvalget våknet kjæresteparet av at noen rev ned plakater fra bobilen.

– Det smalt skikkelig i bobilen, så mye at den nesten ristet eller vogget. Det føltes som om noen hadde hoppet inn i bilen, fortalte han til Universitas.

Store verkstedsutgifter

Opplevelsen var ubehagelig, men er ikke det eneste som har vært tøft. Da kjæresteparet kjøpte bobilen var det ingen av dem som kunne så mye om bil, spesielt ikke om bobil.

– Det viste seg at bilen vi kjøpte var i veldig dårlig stand, ler Christina.

Etter utallige turer på verksted

Våryre: Vinteren var hard for Christina og Viktor, men nå som det begynner bli varmt blir bilen stadig lettere å bo i. – Boligmarkedet i Oslo blir jo vanskeligere å komme seg inn i og vi vil

forsvant fordelene ved å kjøpe var tomt, med ingen mulighet til å kjøpe mer før på mandag, forklarer Viktor.

– Vi har betalt like mye i verkstedsutgifter som det vi i utgangspunktet kjøpte den for

I tillegg ble den tyske vinteren i tøfeste laget for paret.

– Vi har en gassovn i bilen, men gikk tom for gass noen ganger. Vi kunne våkne med frostrøyk i en iskald bil på en lørdag, innse at det

«Det var en veldig tøff vinter i Berlin»

Viktor Sanden

forbruksbatteriet er svakt, så da det ble mørkere utover vinteren måtte vi bruke lommelykt da vi skulle lage mat, sier Christina.

Bedre og bedre

Da paret kom hjem igjen til Norge litt tidligere i år var de usikre på hvorvidt de orket å bo i bilen.

– Det var en veldig tøff vinter i Berlin, så det fristet jo å flytte inn i leilighet igjen, forteller de.

Men paret var ikke klare for å gi slipp på drømmen om en bolig med mobilitet.

– Vi har veldig lyst til å få det til å funke. Nå som sommeren nærmer seg blir det lettere og lettere. Det blir lysere og varmere. Vi blir stadig mer vant med å bo i bilen,

så nå har vi stadig flere venner på besøk, smiler de.

De legger heller ikke skjul på de økonomiske fordelene som følger av å ikke betale fast husleie.

– Nå som bilen har vært jevnlig på verksted har den blitt ganske stabil, så de eneste utgiftene våre er gass, bensin og forsikring. Dette varierer jo med hvor mye vi kjører, men på en vanlig måned i Oslo er ikke de samlede utgiftene noe særlig mer enn 2–300 kroner i måneden, anslår de.

I tillegg kommer mobiliteten

or i bobil – på Blindern!

Bevegelig: Paret mener at bobil er ekstra greit å ha når man skal på ferie.

Free wifi: Å bo nære Blindern har mange fordeler, ikke minst tilgang til Eduroam.

godt med.

– Vi parkerer rundt om i Oslo etter behov, enten nært marka for trening, eller i tilknytning til jobb eller studier. Det praktiske ved å parkere ved Blindern er å ha eduroam (universitetets trådløse internett, red.anm.) i bilen, samt kort vei til lesesalen, forklarer de.

Vasker klær hos familie

Bilen har et lite kjøkken og en do, men ingen muligheter for å vaske hverken kropp eller klær.

– Da vi bodde i Berlin skaffet vi

oss medlemskap i en treningssenterkjede, som hadde sentere rundt om i byen, for å trene og dusje der det passet, og klærne vasket vi på myntvaskeri eller da vi var på hjemmebesøk, forteller Viktor.

I Oslo benytter Viktor seg av SiO Athletica-medlemskap og bruker gymbygningen på Blindern til å dusje og Christina dusjer

på jobben. Klærne har de en egen løsning for.

– Jeg har familie her i Oslo, så nå vasker vi klær hos dem, forklarer Viktor.

Anbefaler til andre

Selv om det tidvis var tøffe tak i bobilen er Viktor og Christina fornøyde med valget de tok.

– Vi ville nok ikke gjort det igjen nå som vi vet hvor tøft det var, men det er kult å prøve nye ting, sier de.

Visste du?
Blant campingvogneiere er de fleste medlemmene i aldersgruppen 36-59 år (61 prosent). 46 prosent har hjemmeboende barn, de fleste i alderen 5-10 år (60 prosent).
Kilde: Norsk Bobil og Caravan Club

De to er ikke fremmede for spennende ekspedisjoner og alternative boligsituasjoner.

– Christina har bodd og jobbet på Grønland i halvannet år. Jeg startet et kollektiv på Aker Brygge i en 60 fots båt for noen år siden. Vi liker begge å bo under litt utfordrende omstendigheter, forteller Viktor.

Dette blir heller ikke det siste påfunnet til det eventyrlyste paret.

– Vi planlegger å reise en del de neste årene og starte et eget firma innen reiseliv. Vi håper å kunne se

tilbake på bobilutflukten og tenke at det var her det hele startet, sier Viktor

De håper også at deres historie vil inspirere andre studenter.

– Boligmarkedet i Oslo blir jo vanskeligere å komme seg inn i og vi vil gjerne vise at det finnes andre muligheter. Vi vil også vise at det ikke er så vanskelig å gjennomføre idéer man har. Vi har ikke møtt noen andre i Oslo som bor i bobil, men hvem vet, kanskje er det mye vanligere om noen år, sier de.

debattredaktør: **Knut Arne Oseid**
debatt@universitas.no 900 90 332
Frist: **søndag klokka 17**
Legg ved portrettfoto. Redaksjonen forbeholder seg retten til å forkorte innleggene.

IDÉ OG DEBATT

KJØR DEBATT Hete tips om debatter i andre redaksjoner

Omtaler Geelmuyden som diktator

Eirik Reikerås, informasjons- og internasjonalt ansvarlig i Studentparlamentet ved UiB, skriver i Studevest at Hans Geelmuydens uttalelser om at han oftest ansetter personer med A-snitt er bare løgn og propaganda.

– Er du den typen menneske GK mener de ser etter, holder du deg langt unna GK. Er du en vin-

ner som kan velge på øverste hylle, velger du ikke et selvoppblåst propagandabyrå, sier han.

Reikerås er ikke nådig i beskrivelsen av PR-mannen.

– Når et propagandabyrå med likhetstrekk med nordkoreansk kringkasting påstår at de bare ansetter folk med A i snitt, er det på tide å finne frem saltet.

Rektorvalg ikke alltid det beste

Dersom det bare handler om å finne den best skikkede rektorkandidaten, finnes det bedre rekrutteringsmetoder enn valg, skriver statssekretær Bjørn Haugstad (H) til Forskerforum. Han peker på tre forutsetninger for at rektorvalgordningen er legitim.

– Den må kunne frembringe gode rektorer og rektorteam. Den

må ha oppslutning når det er valg. Og valgene må faktisk representere en reell valgmulighet, helst mellom personer med ulike universitetspolitiske program, skriver han.

– Jeg tør påstå at dersom det bare handler om å finne den best skikkede, så finnes det bedre rekrutteringsmetoder enn valg.

Ukas sitat:

«Mye fokus på forskning over lang tid gjør at jeg mener tiden er inne til å fokusere på utdanning.»

UiOs neste rektor **Svein Stølen**, sier til Morgenbladet at læringsmiljøet skal bli vennligere og mer positivt, og lover mer penger til undervisning og til flinke undervisere.

TATT FRA INTERNETT

Ukas tweets:

Pål Adrian C. Ryen @PalRyen

@ingamnr ønsker velkommen til #saiham «alle skal ha tilgang til inkluderende og god utdanning» Støttes! @saih

Du er lite drøy, Pål Adrian Ryen

Mari S @taralond

Selv etter 6 år i høyere utdanning sier jeg fremdeles «skal på skolen» og «læreren».

Må stanses umiddelbart.

Vebjørn @Vebjorn96

Kan noen forklare meg hvordan venstrealliansen er valgviner i studentparlamentet?

Forklaringen er 17 prosent valgdeltakelse og venstrevridde studenters større tilbøyelighet til å stemme

Khrono @AvisenKhrono

Raddisene i @VA_student vant valget til @sp_uio - #Grønn-Liste hakk i hæl. @gjestelista 4 mandater. @UniOslo

Raddis og raddis, fru blom.

Debattregler i Universitas

Vil du få din mening på trykk i Universitas? Send innlegget ditt på e-post til **debatt@universitas.no**

Typiske innlegg er mellom 1500 og 2000 tegn, inkludert mellomrom. Lengre innlegg kan vurderes i noen tilfeller

- Vi trykker ikke innlegg som har vært på trykk i andre aviser, eller som er hatske og trakasserende
- Vi tar oss retten til å forkorte innlegg
- Frist for innsending av innlegg er søndag kl. 17
- Legg ved et portrettfoto av deg selv i e-posten

LEDERDUELLEN

Ærlighet varer lengst

Ledervalg

Ingvild Leren Stensrud, lederkandidat til Studentparlamentet ved UiO

Da debattredaktøren i Universitas utfordret meg til å skrive dette leserinnlegget skrev jeg en to siders avhandling om studentaktiv læring før jeg skjønnte at det ikke var akkurat det han var på utkikk etter. Det skulle ikke handle om hva jeg mener om ditt og datt, men hvorfor jeg vil bli leder av Studentparlamentet ved UiO, og det er et mer utfordrende spørsmål å besvare synes jeg.

Ikke fordi jeg ikke har et hundretalls av tanker om hvordan UiO skal bli et bedre universitet. Vi må bli bedre på tilbakemelding, ha mer praksis og vi må ha flere læringsformer. Men jeg synes det er vanskelig å oppsummere alt i et ærlig og lite kjedelig svar. Så jeg har konkludert med at jeg skal gi dere det kjedelige, men ærlige svaret. Det svaret som ikke passer inn i 1. mai-appeller eller festtaler. Fordi jeg har stor respekt for UiOs studenter, for deres evner og engasjement.

Å gjøre UiO til et bedre universitet tar lang tid, prosessene beveger seg sakte fremover og er noen ganger helt vilt kjedelige og byråkratiske. Det betyr at studentparlamentet kan jobbe mange år

med saker og kun gjøre små fremskritt. Men av og til åpner det seg mulighetsvinduer der vi kan gjøre store hopp hvis vi evner å utnytte dem. Ny rektor på universitetet og stortingsmeldingen for kvalitet i høyere utdanning er slike store mulighetsvinduer som skjer nå! Nettopp derfor vil jeg å bli leder av Studentparlamentet. Jeg ønsker å være rett kvinne på rett sted til rett tid.

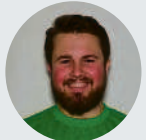
I min rolle som Studie- og Læringsmiljøansvarlig i Studentparlamentet har jeg lært mye om universitetet og de politiske prosessene som foregår her, om teamarbeid og om meg selv. Dette er viktige erfaringer jeg kommer til å ta med meg inn i ledervetet. Selv etter et hektisk år på heltid er jeg like motivert til å ta på meg de oppgavene som ligger foran oss.

«Jeg ønsker å være rett kvinne på rett sted til rett tid»

Vi vet ikke helt hvilke av våre kampsaker som nå kan få en renessanse med det nye rektoratet, men vi vet at en ny rektor betyr nye muligheter for å påvirke. Og de vil jeg at vi skal gripe! Spesielt innenfor merittering av undervisere og tilbakemelding

som er områder hvor den nye rektoren har lovet endringer. Jeg er den rette kvinnen til å lede parlamentet fordi jeg har erfaringen, kunnskapen og engasjementet til å kjempe fram gjennomslagene i året som kommer.

Derfor stiller jeg som leder i SP

Ledervalg

Jens Lægred, lederkandidat til Studentparlamentet ved UiO

De fleste studenter som ferdes på Blindern har lagt merke til at det har vært valgkamp. De ulike studentpolitiske listene har stått på for å fremheve deres ideer, og hvorfor det er akkurat disse ideene som fortjener studentenes stemme. Nå er valgkampen over. Venstrealliansen har rullet sammen flaggene, butikkhyllene fylles gradvis opp av Solrik igjen etter raidet til Gjestelista, og Realistlista står ikke lenger parat langs Silurveien for å ønske deg lykke til på eksamen.

Nå begynner den virkelige jobben, jobben med å få gjennom politikken vi har gått til valg på. Det er nå vi må jobbe sammen. Det er ingen selvfølge at dette skal gå bra. Det er et bredt meningsmangfold i Studentparlamentet ved UiO. Et slikt mangfold kan ties ned av at en ikke ønsker andre meninger velkommen, det kan føre til konflikt om en heller ønsker at de skal ville det samme som deg, eller det kan føre til kreative løsninger og god politikk dersom en bruker mangfoldet til sin fordel. Mangfold er en styrke under godt lederskap, og det er derfor jeg stiller til leder av Studentparlamentet.

«Setter en hardt mot hardt, havner begge på bakbena og studentene blir skadelidende»

parlamentet. Vi har mange studenter som er engasjerte, og som får utløp for sitt engasjement i foreninger, idrettslag, kjellerpøbbes eller interessegrupper. Det er mange ulike engasjement, men de aller fleste har det felles mål om at vi ønsker å jobbe for en bedre hverdag for medstudenter og medmennesker forøvrig. Derfor vil mitt soleklare prosjekt som leder av Studentparlamentet ved UiO være å samle dette engasjementet til en felles stemme.

Videre ønsker jeg å knuse myten om at Studentparlamentet trenger å kjempe mot ledelsen på UiO. Ledelsen er også interessert i at UiO skal være så bra som mulig. Det er helt klart at studentene i mange tilfeller har hatt en annen oppfatning av hvordan en gjør det enn ledelsen, og det er ingen tvil om at det kommer til å være tilfellet fremover.

Jeg mener likevel at samarbeid alltid må ligge til grunn. Setter en hardt mot hardt, havner begge på bakbena og studentene blir skadelidende. Dette er særlig viktig i det året vi går inn i nå, hvor en skal danne grunnlaget for hvordan studentene og et nytt rektorat skal samarbeide. Svein Stølen har invitert oss til samarbeid, da er det viktig at vi ikke svarer med å spytte han i fjeset.

Jeg håper å få tilliten av Studentparlamentet til å kunne jobbe for et kult og koselig UiO!

Mangfoldet stopper heldigvis ikke i Student-

FORSKERINTERVJUET

Den siste folkloristen: – Jeg er den siste som rakk å ta hovedfag i folkloristikk på Universitetet i Bergen før den døren lukket seg, sier Kristian A. Bjørkelo. Siden har han bare blitt der og forsket på alt ifra kannibalisme til My Little Pony.

Vibratorens vidunderlige historie

Å forske på vibratoren ledet Kristian A. Bjørkelo til hysteri, den industrielle revolusjon, kvinnelig berøringsangst og cornflakes. Han kaller det hele en vidunderlig historie.

Vibratorhistorie

tekst Ingrid Ekeberg
foto Nicolay Woldsdal

Hvorfor ikke? Eier du en vibrator? Gjør en av venninene dine det? Kristian Bjørkelo ser spørrende ut, som om det er overflødig å forklare *hvorfor* forske på vibratoren. Som folklorist går Bjørkelo i blant annet Asbjørnsen og Moes fotspor, og gjennom symboler, kultur og ideer forsøker han å forstå samtiden. Med et mål om å snakke med de som ikke blir snakket med, og forske på det som ikke blir forsket på, har han vært borti alt fra kannibalisme og ekstremisme, til sosiale medier og *bronies*; Menn som liker My Little Pony. Også var det denne vibratoren, da.

– Det hele begynte med noe så trivielt som at ei venninne av meg sa at «dere menn har aldri gjort noe for kvinner», og da svarte jeg: Jo! Vi fant opp vibratoren!

Det er under den industrielle revolusjon at prototypen til den elektromekaniske vibratoren så dagens lys, med det formål å kurere kvinnelig hysteri. En populær teori var da at hysteriske kvinner led av vandrende livmor, som potensielt kunne være livsfarlig dersom livmoren krøp oppover i kroppen helt til kvinnen ble kvalt. Den måtte derfor lokkes ned igjen av en grundig massasje i underlivet.

– Slikt hysteri var langt vanligere hos en nonne, enn hos en gift kvinne som var «kraftig imøtegått av sin mann», humrer Bjørkelo.

Dette var tiden da jordmødrene skulle ut av legevitenskapen, og legene tok over som behandlere. Problemet

var bare at de mannlige legene ikke hadde den samme taktikken som de kvinnelige jordmødrene, og de begynte å erstatte seg selv, forteller Bjørkelo. Legene synes den manuelle operasjonen både var slitsom og vanskelig.

– De hadde jo en teknikk, og det er klart. Teknikk er viktig, sier han.

Siden 60-tallet har vibratoren vært en allmenn husholdningsgjenstand, som ifølge Bjørkelo i stor grad har endret hvordan vi forstår den kvinnelige seksualitet. Rolex var blant de første til å markedsføre en variant med endestykker til hele kroppen og et stilig etui. Husmødre ble foret med reklame for vibratoren gjennom plakater og kataloger. Dette var imidlertid aldri oppfinnernes intensjon. Vibratoren skulle være et anliggende mellom en hysterisk kvinne og hennes lege, og man fryktet at dersom kvinnen selv fikk tak i apparatet ville hun bruke det til å masturbere.

– Det har ikke så mye logikk dette, sier Bjørkelo med et skjevt smil. Han påpeker at der noen rent fornektet hva de drev med, så må andre ha skjont hva som foregikk.

– Man kan jo tenke seg at de mannlige legene selv hadde opplevd orgasme, og at «den forløsende parkosysme», som det ble kalt, nettopp var kvinnens klimaks.

En av de fornektende legene var amerikaneren John. H. Kellogg, en profilert sexmotstander på slutten av 1800-tallet. Han skal ikke ha ligget med sin kone en eneste gang, og de hadde bare fosterbarn. I sin kamp mot masturbasjon fikk han ideen om å utvikle cornflakes.

– Det skal gi deg nok energi til å komme deg gjennom

dagen uten sex, men ikke nok til at du får lyst på det. Det samme gjelder forresten Sebastian Kneipps oppfinnelse kneippbrød, flirer Bjørkelo.

Kellogg og hans støttespillere var imidlertid vellykkede, og drev en svært effektiv kampanje i USA for omskjæring av menn, som de facto gjorde masturbasjon vanskeligere. På et tidspunkt tok han til orde for å dryppe salpetersyre på kvinnens klitoris for å smelte den bort. På tross av alt dette ville også Kellogg utvikle sitt eget massasjeapparat, for å kurere hysteriske kvinner på sitt sanatorium.

– Det denne historien viser oss er en berøringsangst for kvinners seksualitet, konkluderer Bjørkelo.

Han påpeker at man har vært i selve kjernen av kvinnens seksualitet, og på samme tid unnlatt å konfrontere den. Og det var ikke lite de tok fatt i – kvinner ble gale av å ikke få forløsning. Samtidig synes Bjørkelo at historien utfordrer vårt perspektiv på kjønn og seksualitet.

– Vi har en idé om at det på 60-tallet plutselig ble helt fritt, men sannheten er at vi utforsket seksualitet lenge

før. Dette handler på mange måter også om å ikke feie fortidens seksualitet under teppet.

– *Blir penis irrelevant i 2040?*

Bjørkelo humrer i skjegget.

– Penis er et vakkert verktøy, og den vil fortsette å ha sin rolle. Jeg vil heller si at vibratoren er en utvidelse av kvinnens sexliv. Man hører jo om guttene som tenker «å nei hun har en dildo eller vibrator, hva skal hun med meg.» Men sist jeg sjekket kunne ikke vibratører kysse.

«Penisen er et vakkert verktøy, og den vil fortsette å ha sin rolle»

anmelderredaktør: **Regine Stokstad**
ellars@universitas.no 470 21 014

ANMELDELSER

Universitas anbefaler (følg spillelista på spotify)

Ny norsk musikk

Give It A Whirl (Live at Acropolis) - Sivert Høyem

Gåsehud

Cold - Fredfades (feat. MoRuf, MoShadee & Ivan Ave)

Smud af

Matinee - Carl Louis

Tar opp igjen tråden som Røyksopp mistet

Unik - Kaja Gunnufsen

All about realizing stuff

Teater:

Fengslende dystopi

Den dystopiske fremstillingen av lengsel, kroppslig skam og kjærlighet fungerer som opium. Du higer etter mer.

Nostalgi 2175

Hvor: **Torshovteatret**

Oversatt av: **Elisabeth Beanca Halvorsen**

Regi: **Jonas Corell Petersen**

Skuespillere: **Janne Heltberg, Herman Bernhoft, Sigurd Myhre og Håkon Ramstad**
Nostalgi 2175 er en henrivende fortelling om en dystre fremtid: Solen har forsvunnet under et lag av forurensning, temperaturen er på 60 grader, det finnes ikke lenger andre livsformer enn mennesket, og kunnskap om verden er begrenset til en samling på 421 VHS-filmer.

Den gjennomførte sminken gir karakterenes hud et markant gustent preg. Og som levende døde beveger de seg rundt, like skrøpelige som verdenen de befinner seg i. Med innlevelse klarer skuespillerne å gestalte karakterer som vekker sympati, men også avsky. Den ærlige fremstillingen fungerer som opium, og du higer etter mer.

Stykket appellerer til alle sansene. Musikk og dialog strømmes ut av hodetelefonene publikum har fått utdelt. Samspillet skaper en fengslende nærhet til dramaet som utspiller seg. Resultatet er gripende

og sterkt. Du ser ikke på *Nostalgi 2175*, du er en del av det.

Romansen mellom hovedkarakterene Taschko (Sigurd Myhre), som lider av brannskader, og servitrisen Pagona (Janne Heltberg Haarseth), skildres med ømhet, humor og innlevelse. Men der Pagona søker nærhet, er Taschko bundet av sin skamferte kropp og skammen som kommer med den. Den futuristiske, men gjenkjennelige, fremstillingen av usikkerhet og kjærlighet setter sitt inntrykk, både under og etter forestillingen.

Den «audio-visuelle» fremstillingen maner ømt frem en følelse av ensomhet, som reflekterer verdenen som karakterene lever i, og setter det menneskelige dramaet i sentrum. Dette er kjernen i *Nostalgi 2175*, og er dets store styrke. Teaterstykket kommer til å være i tankene lenge.

Mattis Vaaland

Gyllent: Det «audio-visuelle» er i fokus i, og det intense gule flomlyset fremkaller en tørr følelse i munnen.

PRESSEFOTO: ØYVIND EIDE

Bok:

Blanklinjer og ballespark

Ellisiv Lindkvist sikter på balla og bommer på mål.

Premisset for Ellisiv Lindkvists boksingel *Oh, Kulturmannen* er tiltrekende: et verbalt angrep på Kulturmannen. Flamme Forlag beskriver selv boksingelen som «en retorisk tekst, et feministisk kampskrift, et velrettet ballespark», men *Oh, Kulturmannen* lever ikke opp til forventningene. Mye av den 30 sider korte boksingelen er overflødig og platt. Spesielt platt er det gjentakende grepet med en blanklinje mellom nest siste og siste linje, som her:

Hei, Kulturmannen.
Jeg snakker til deg.
Jeg skriver til deg.
Jeg vil bli sett av deg.
Sett og likt
Jeg vil at du skal ta meg

på alvor.

Det er lett å bli usikker på om *Oh, Kulturmannen* faktisk er poesi. Formen er så umotivert at boksingelen kvalifiserer som knekkprosa – poesi hvis eneste poetiske egenskap er linjeskift.

På sitt beste er boksingelen morsom og flau, som når Lindkvist skriver «Hvem har størst tiss? / Ikke jeg!». Dualiteten mellom hat og kjærlighet overfor Kulturmannen er interessant. På tross av at dikt-jeget kritiserer Kulturmannen for å ikke se henne og forkaster hans sannhet og hans guder, vil hun ha ham og oppmerksomheten hans. De yngre forfatterkvinnenes oppmerksomhet holder ikke for dikt-jeget, de

Oh, Kulturmannen

Av: **Ellisiv Lindkvist**

Forlag: **Flamme forlag**

Sider: **30**

er konkurrenter i kampen om Kulturmännens gunst: «Og se: der står en kvinnelig forfatter, / ti-femten år yngre enn meg, / sikkert penere, / men ikke smartere».

Oh, Kulturmannen er en morsom liten boksingel, men hvis du kun skal lese én bok om Kulturmannen er det ikke denne. Lindkvist bommer på ballesparket.

Runa Fjellanger

Hva: **Livs-
veiledning
fra Paradise
Hotel**Når: **Når du
føler for det**

Stine Bergo, journalist i Universitas

Ukas anbefaling

Kjeft og smell som Paradise-Isabell!

Etter torsdagens episode av Paradise Hotel satt jeg igjen med en merkelig følelse. «Pærra» hadde fått meg til å reflektere over det å bli sint. Idet Isabell ble stemt ut, viste hun (med et spenn sminke i ansiktet) et sinne mange kanskje ikke har kjent på siden tiden da for-eldre var DRITT og ingen forsto. Det var deilig å se noen drite i alt som heter em-

pati og medmenneskelighet. Det var så deilig at jeg tenkte på om vi andre ikke burde være mer som Isabell. Kanskje burde vi begynne å uttrykke oss når vi er Å SÅ SINTE, og smile når vi innrømmer at vi gjerne vil se dem vi hater mest gråte. Om vi får en bedre verden av det, er usikkert. Men at det ville vært herlig befriende, er jeg ikke i tvil om.

Hva: **Unngå
russen**Hvorfor: **Bare kluss
med russ**

Indigo Trigg-Hauger, journalist i Universitas

Ukas advarsel

Russetid is coming

Det har begynt: I stedet for å forberede seg til eksamen, kaster norske vgs-elever bort utdanningen sin, og kaster opp drittbillig øl på drittdyre busser. Som russ er denne tiden på året sikkert kjempegøy, men for oss andre er det noe vi må overleve, midt i vår egen eksamenstid. Mellom april og 17. mai er hele byen en fest. Vi

vanlige folk passer imidlertid ikke inn på denne fulle og høylydte scenen, der det drikkes på T-banen og skrikes i gata. Skaff deg et par øreplugg for 10 kroner på Akademika. Jeg advarer deg: Det er ikke morsomt å høre rus-sesanger skjære i ørene fra en fest på Sognsvann klokken to om natten når du er klink edru.

TV-serie:

Tenåringsdrama med eksistensiell tyngde

Fjerde og siste sesong av **SKAM** kan bli stående som den sterkeste.

Anmeldelsen er basert på klippene som er lagt ut på nettsiden fram til søndag 28./3.

En sesong av SKAM med Sana i hovedrollen er etterlengtet – og potensielt fullt av fallgruver. Sana Bakkoush er seriens mest karismatiske karakter med sin karakteristiske svarte klesstil, megetsigende mimikk og kjappe onelinere, som: «Fasiten er feil, for den fikk ikke det samme som meg» eller «hvorfor skal jeg sitte på trynet ditt, er nesa større enn pikken?». Karakteren har vist at en muslimsk kvinne ikke trenger å være undertrykket eller et offer, og at hijab fint lar seg kombinere med gangster-fakter. Problemet var at Sana gradvis fremsto mer og mer som en *type*: den tøffe innvandrerjenta, både mer moralsk og mer *street smart* enn de andre i vennegjengen. I sesong 4 måtte man få et mer mangefasettert bilde av denne jenta – og NRK er på god vei, ved å vise ulike verdier Sana dras mellom.

Første klipp gir en oppsummering av hvilken tematikk som skal bli bærende gjennom sesongen, en tematikk som den finsk-svenske litteraturforskeren Maimouna Jagne-Soreau har kalt *mellomforskap* hos innvandrere: å være midt mellom to identiteter. Sana ser ut av T-banevinduet og beundrer six-packen til noen gutter, men vekkes fra dagdrømmen av et pling fra bønneappen på mobilen. Hun sjonglerer mellom tenåringsbehov og religiøse plikter, og spørsmålet om hun må velge melder seg i stadig økende grad.

Regissør og manusforfatter Julie Andem skal ha honnør for at hun løfter opp et ladet tema som religion. Sesong 3 florerte av religiøs symbolikk, og seriens vakreste scene var da paret Isak og Even ble gjenforent mens Nils Bechs tolkning av den dypt religiøse *O helga natt* akkompagnerte den homofile kjærligheten. Denne gangen går Andem midt inn i aktuelle samfunnspressninger som mange har berøringsangst overfor: islam. I denne sesongens foreløpig vakreste scene gjør Sana seg klar til å be på en fest, med rituell rensing av hender og ansikt foran vasken, før hun stiller seg opp foran en fillerye hun bruker som bønneematte, hvisker på arabisk, svartkledd foran en hvit bakgrunn og synker ned i bønn. Som for å nærmest hamre inn utfordringene ved å være religiøs i et norsk hverdagsliv, blir Sanas forsøk på bønn avbrutt av et par som kommer inn på rommet for å kline.

Troen er sterkere enn lysten, har Sana uttalt da hun ble spurt om hun ikke har lyst til

ARKIVFOTO: ADRIAN NIELSEN

Siste sesong: Blindernstudenten Iman Meskini spiller hovedrollen i SKAMs fjerde sesong.

å drikke og *hooke*. Sana fatter interesse for en av brorens kamerater, og det blir etter hvert et påtrengende spørsmål om troen hennes faktisk er det.

Vinner av Fritt ords Honnørpris, Morad Jarodi, kritiserer i Morgenbladet SKAMs framstilling av det å tilhøre to kulturer som for enkelt. Han mener framstillingen kan skape nye krav om at muslimer også må delta på fest, i tillegg til å være tro mot religiøse normer og påbud. I begynnelsen av sesongen kunne man nok beskyldte SKAM-skaperne for å være i overkant opptatt av å vise at også muslimer kan feste med vanlig norsk ungdom, og dermed tone ned utfordringene. SKAM er ikke helt fri for pedagogiske innslag overfor målgruppen, enten det gjelder overgrep, spiseforstyrrelser, psykisk sykdom eller nå, fordømmer mot islam.

Men det Andem gjør, er å legge hovedkonflikten ikke i Sanas forhold til omgivelse-

ne, men i hennes forhold til seg selv. Når det viser seg at gutten Sana er forelsket i, Yousef, er en frafallen muslim, står Sana overfor et dilemma. Skal hun velge kjærligheten til en ikke-muslim (som er *haram*)? Eller skal hun følge Guds vilje? Eller finnes det et kompromiss?

Sesong 4 reiser eksistensielle, religiøse spørsmål, og der kjærlighetshistoriene i de foregående sesongene har dreid seg om utfordringene ved å falle for skolens såkalte *fuckboy* som har en bror som er psykopat, eller elske noen av samme kjønn og med psykisk lidelse, må Sana konfronteres med krav fra selveste Skaperen. Brått er ikke Sana bare en kul *hijabi*, men en ung jente som konfronteres med et valg av eksistensielle dimensjoner.

Siste sesong av SKAM kan bli stående som en av de beste – *inshallah*.

Maria Kjos Fonn

Kulturkalender

03 mai Å skrive kvinneroller

Forfatter og filmskaper Dag Johan Haugerud har med sine fire spillefilmer gitt oss et vell av interessante kvinneroller. Denne gangen møter han Cinematekets Hege Jaer til en liten samtale om sitt arbeid, før hans film Som du ser meg vises på kinolerretet.
Cinemateket, 18: 00–21: 00 – 80 kr.
(50 for ikke-medlemmer)

04 mai Høyreekstremsisme

For tredje år på rad avholdes «Ut av akademia», et arrangement som fremmer sosiologiens engasjement med samtidens presserende spørsmål. I år kommer to internasjonalt anerkjente samfunnsforskere som på ulikt vis har forsket på politiske endringer. Opponentenes kommentarer tas med videre til en panel-samtale bestående av Ruth Wodak, Steve Hall, Anja Sletteland, Sveinung Sandberg og ledes av Marte Mangset. Etterpå blir det videre diskusjon i baren!
Kunsternes hus, 18: 00–23:00
– Gratis inngang

06 mai Fashion Archives

Det er duket for Fashion Archives for 28. gang. I et flunkende nytt kulturhus og over flere etasjer, huser klæssalget, som kan kalle seg byens største, både DJ og bar.
Kulturhuset, 12: 00–17: 00 – Gratis inngang, men kanskje ikke gratis utgang

06 mai Tom Waits-løpet 2017

Det er igjen tid for «Tom Waits-løpet» - Norges største pub-crawl. Løp fra bar til bar, fra kirkeruinene til kafe Fiasco, derav slagordet «fra ruin til fiasco».
Middelalderparken, 13:00–23:00 - Gratis, men koster jo litt for ølen.

09 mai Litterær Festival

9-10. mai: Førsteårsstudentene på Tekst & skribent ved Westerdals Oslo ACT inviterer for ellevte gang til litterær salong. Her vil de fremføre egenproduserte tekster. I år arrangementet strekker arrangementet seg over hele to dager. PS: Det blir øl og vin.
Deichmanske hovedbibliotek, kl. 19: 00–22: 00 – Gratis inngang

Gi oss beskjed om arrangementer på epost:
universitas@universitas.no

Ad notam

Universitas oppsummerer uka

Stor overgang for russ Rune Keisuke Kosaka er blitt valgt til å være Høgskolen i Oslo og Akershus nye studentleder. I et intervju med Universitas sier han at: «det er selvfølgelig viktig med festing, men det gjelder å finne en balanse der de nye studentene både har det gøy og får med seg den praktiske informasjonen man trenger for å komme i gang med studiene». Etter hva Ad notam erfarer har mange nåværende russ trukket tilbake sine HiOA-søknader som en følge av dette. Flere anonyme kilder mener at overgangen vil bli for stor, og håper det blir iverksatt tiltak som gjør at alkoholkonsumet kan ivaretas også i fadderuken.

Fremskrittsprofessor? Nope

Denne uken kunne Universitas avsløre at det nesten ikke finnes en eneste professor som støtter FrP. Ad notam kan i kjølvannet av dette avsløre at det er minst like mange FrP-tilhengere som ikke støtter professorene heller.

Sovende vaktbikkje

Det har lenge vært stille på kontorene til BIs studentavis Inside. Avisen har klart å klekke ut én sak i år, men det var frem til forrige onsdag. Da kom nemlig årets andre sak ut. Inside har brutt stillheten, og etter hva Ad notam erfarer vil avisen igjen sette igang med regelmessig produksjon. Neste sak ventes i november.

Ukas studentvin

SIKKER VINNER: Det er ingenting som er som å synke ned i sofaen etter eksamen og ta seg et godt glass rødvin. Spesielt hvis du har kjøpt inn denne vinen.

Med en skarp og deilig smak av mørke bær, en slags blanding av av bjørnebær, solbær og tyttebær, så rommer denne godt. Lettdrikkelig, syrlig og leskende til all slags mat.

Pizza, pasta, det meste av kjøtt, denne fungerer stort sett uansett. Eller helt alene.

Og som vi sa i fjor: «... vinen fremstår som en eksklusiv og svært voksen vin i presentasjonen, men vil overraske deg med enkel, nærmest barnlig sjarm.»

Vi anbefalte 2015-årgangen, anbefaler nå 2016-årgangen, og vil nok sikkert anbefale 2017-årgangen. Dette er en sikker vinner for nesten enhver anledning.

La den lufte litt. Vinanbefalingen skjer i samråd med redaksjonen i Universitas.

Villa Borghetti Valpolicella Classico 2016

Pris: 125 kroner

Land: Italia

Alkohol: 12,5 prosent

Eskil Wie, utenriksredaktør i Universitas

Vi spør

av Phoom Lorizzleborg

Under DONGEN

– Nok klamydia i Trondheim som det er Jan Markus Johannessen i Under Dusken tester og anbefaler kondomer til leserne. Men hvilken kompetanse besitter han egentlig? Vi spør tar saken i egne hender og stiller eksperten til veggs.

– Hei, Philip fra Universitas her. Snakker jeg med Jan Markus? Journalisten bak Gøy med gummi-saken?

– Det stemmer vet du!

– Så bra! Vi syns at det å teste forskjellige kondomer var en så spennende sak at vi fikk lyst til å lage en selv. Men det er noen småting vi må få klarhet i her. Du utroper deg selv som en kondomekspert, men kan man virkelig generalisere din sex over til andre?

– Ja, eller neeei. Dette startet jo som en forbrukersak, men så gikk vi ikke grundig nok til verks, så det endte med en liten humoristisk vri.

– Mhm, for når det gjelder kondomer kan en vel trygt si at smaken er som baken?

– Hehe, ja!

– Men du, Gøy med gummi? Hvem fant på den tittelen egentlig?

– Den var det jeg som kom på,

riktignok som en arbeidstittel.

– Men du må vel si deg enig med den legendariske linjen fra Postgirobygget med at sex er best uten dong?

– Ja, eller, nei! Jeg er ikke enig. Det er nok klamydia i Trondheim som det er. Så bruk kondom.

– Skjønner, trønderrocken har vel tatt med seg litt av hvert den... Du skriver også at «å pule uten kondom er som å kjøre motorsyke uten hjem. Man føler seg sikkert tøff, men ikke gidd å ta sjansen». Tøffer du deg om du dropper gummien?

– Nei, det blir jo litt feil.

– Du sammenligner også det vanlige kondomet i gata med en Toyota Avensis, og sier at den kan ligge bredt i svingene på parkeringsplassen utenfor ungdomsskolen etter første snøfall. Jeg skjønner ikke helt hva dette har å gjøre med kondomet?

– Tanken bak det var vel at du

også her kan ta den helt ut, litt kinky liksom, legge den sidelengs i svingene og sånt.

– Okey, én liten ting til. Du sier også at det svartefargede kondomet er for de spesielt interesserte. Ser du ikke her at du diskriminerer ganske mange menn med litt mørkere hud?

– Neinei, nei! Nå trekker du den altfor langt! Jeg tror ikke det er noen som har den svartfargen på resten av huden, men eh... Hvis du ender opp i senga med en blek fyr, og plutselig får stappet opp i noe svart i skrittet, så kan man jo lure.

– Nei, det har du helt rett i Jan Markus, jeg lurer litt på deg, jeg. Du har kanskje baller, men vil du vurdere din stilling som kondomekspert?

– Jeg tror det blir å dra den for langt, så nei.

baksiden@universitas.no

QUIZBRØDRENE

av Anders R. Erikstad, Kenneth Solberg og Vegard R. Erikstad. Tidligere junior-norgesmestre i quiz

1. I hvilket tiår anerkjente Stortinget 1. mai som offentlig høytidsdag?
2. 50-øringen opphørte å være gyldig betalingsmiddel på 1. mai. I hvilket år?
3. Mannen som avgjorde EM-finalen i fotball til Tysklands fordel i 1996 ble født 1. mai 1968. Hva heter han?
4. Nord-Korea får mye oppmerksomhet om dagen. Hva heter mannen som styrer landet, og hva het hans far og hans bestefar?
5. Regimet i Nord-Korea står for en spesiell selvbergingsideologi. Hva kalles denne?
6. Hvilke to hovedsteder i land som

- grenser til hverandre, ligger lengst unna hverandre? Her regner vi ikke med oversjoiske territorier.
7. En bydel i sørkoreanske Seoul ga navn til en superhit i 2012. Hva heter bydelen?
 8. Hvilken frukt er også kjent som alligatorpære?
 9. Hvilket yrke hadde Ally McBeal i tv-serien som gikk rundt årtusenskiftet?
 10. Gerd Kristiansen skal gi seg som LO-leder. Hvem ligger an til å overta vervet?
 11. Hvilket norsk fagforbund har et langt navn som ofte forkortes NNN?

12. Og hvilket fagforbund er det største forbundet i LO?
13. I hvilket «band» heter medlemmene 2D, Murdoc Niccals, Noodle og Russel Hobbs?
14. Hvilken bygning er den høyeste på den vestlige halvkule og den sjette høyeste bygningen i verden?
15. Hvilket svensk lag vant UEFA-cupen i fotball i 1982 og 1987?
16. Hvem spilte rollene som de tre sønnene Michael, Sonny og Fredo i filmen Gudfaren fra 1972?
17. Og hvem regisserte filmen?
18. Hva het bandet (1966–1968), bestående av Ginger Baker, Jack

Bruce og Eric Clapton, som regnes som verdens første supergruppe?

19. Hvilken frukt har det vitenskapelige navnet Mangifera indica?

20. Hvilken sidedal til Østerdalen, ved foten av Rondane, har gitt navn til en type flaskevann-merke?

SVAR/DOM

0-4. **Trump:** Assa, deprimerende greier! SKJÆRPINGS.

5-9. **Student:** Oia, wow, woowow. Ro egget, tjommi, du har nok en laang vei igjen å gå.

10-14. **Førsteamanuensis:** Jaa ser man det! Kanke lenger si det er så gæli. (Kanke si det er så bra heller. Det driver vi ikke med her)

15-20. **Professor:** Ey! Ille bra! Enten er du eminent prøfe\$ah eller bare en av de ikke-late studentene.

1. 1940-tallet (1947) 2. 2012 3. Oliver Blehroff 4. Kim Jong-un, Kim Jong-il og Kim Il Sung 5. Juche 6. Moskva (Russland) og Pyongyang (Nord-Korea), 6414 km. 7. Gangnam 8. Avokado 9. Advokat 10. Hans-Christian Gabrielsen 11. Norsk Nærings- og Nytelsesmiddelarbeiderforbund 12. Fagforbundet (over 355.000 medlemmer) 13. Gorillaz 14. One World Trade Center 15. IFK Göteborg 16. Al Pacino, James Caan og John Cazale 17. Francis Ford Coppola 18. Cream 19. Mango 20. Imsdalen

Rebus

av karinator

HINT: It's gonna be MAY. Send løsning universitasdesk@gmail.com

FORRIGE LØSNING: «Husk å stemme» Det klarte Dolly og Donald, og Henrik «Henke» Giæver. For de som lurte, spilte Giæver sønnen til Aksel Hennie i «Buddy», verdt å sjekke ut! :).